

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi

_____ning
2025-2026-o'quv yili 2-sinf
matematika fanidan I chorak uchun

DARS

ISHLANMALARI

DIQQAT

Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.
Internet va Veb-sayitlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon**
bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

2025-2026-o‘quv yili 2-sinf matematika fanidan I chorak uchun
taqvim mavzu rejasi

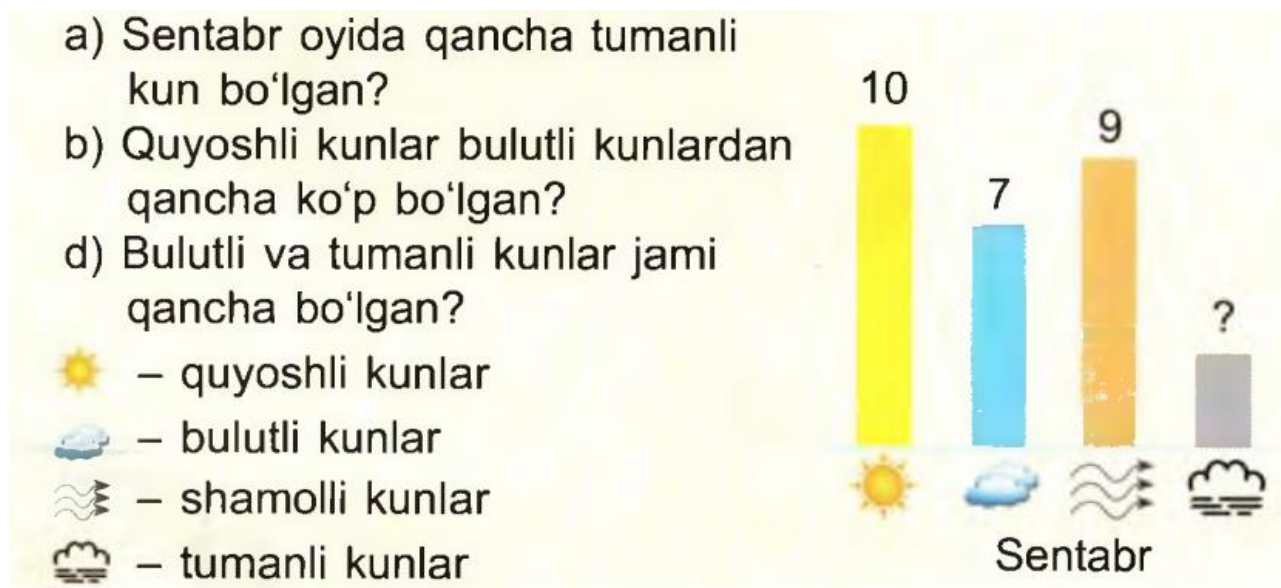
№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Takrorlash. 1 dan 20 gacha bo‘lgan sonlar	1		
2.	Takrorlash. 1 dan 100 gacha bo‘lgan sonlar	1		
3.	Takrorlash. To‘g‘ri va egri chiziqlar	1		
4.	Takrorlash. Sinik chiziq	1		
5.	Takrorlash. Harfiy va sonli ifodalar	1		
6.	Takrorlash. Tenglamalar	1		
7.	Takrorlash. Masalarni yechish	1		
8.	Takrorlash. Masalarni yechish	1		
9.	Sonlarni qo‘shish va ayirish	1		
10.	Sonlarni qo‘shish va ayirish	1		
11.	Yaxlit songacha qo‘shish (31+9)	1		
12.	Yaxlit songacha qo‘shish (31+9)	1		
13.	Yaxlit sondan ayirish (40-4)	1		
14.	Yaxlit sondan ayirish (40-4)	1		
15.	Sonlarni qo‘shish (21+39)	1		
16.	Sonlarni qo‘shish (21+39)	1		
17.	Sonlarni ayirish (50-22)	1		
18.	Sonlarni ayirish (50-22)	1		
19.	1-nazorat ishi	1		
20.	Xatolar ustida ishlash	1		
21.	Sonlarni qo‘shish (25+6)	1		
22.	Sonlarni qo‘shish (25+6)	1		
23.	Sonlarni qo‘shish (6+25)	1		
24.	Sonlarni ayirish (33-7)	1		
25.	Sonlarni ayirish (43-7)	1		
26.	Sonlarni ayirish (43-7)	1		

27.	Sonlarni qo‘shish (28+14)	1		
28.	Sonlarni qo‘shish (28+14)	1		
29.	Ustun ko‘rinishida qo‘shish va ayirish	1		
30.	Sonlarni ayirish (43-16)	1		
31.	Sonlarni ayirish (43-16)	1		
32.	Ustun ko‘rinishida qo‘shish	1		
33.	Qo‘shishning xossalari	1		
34.	Ustun ko‘rinishida ayirish	1		
35.	Og‘zaki hisoblash usullari	1		
36.	Yig‘indidan sonni ayirish	1		
37.	Yig‘indidan sonni ayirish	1		
38.	Sondan yig‘indini ayirish	1		
39.	Sondan yig‘indini ayirish	1		
40.	Masalalar yechish	1		
41.	Masalalar yechish	1		
42.	2-nazorat ishi	1		
43.	Xatolar ustida ishlash	1		
44.	Amaliy topshiriqlar	1		
45.	Amaliy topshiriqlar	1		

2. Qiymatlarni o'sib borish tartibida yozing. Qanday so'z hosil bo'ldi?

15 – 6	14 – 3	19 – 5	8 + 5	6 + 6	12 – 4	6 + 4
A	G	R	A	L	B	R

3. Sentabrda qanday ob-havo hodisalari kuzatiladi? Ulardan qaysilari diagrammada ko'rsatilgan?

4. Kuzda hovlidagi daraxtlar bargining rangi o'zgardi. 6 ta terak daraxti sariq rangga, 7 ta zarang daraxti qizil rangga kirdi. Faqat 4 ta eman daraxti yashil rangda qoldi. Hovlida nechta daraxt bor?

5. Jadvalni to'ldiring.

	15	10	5	2
	2	3	7	9
 + 				

	14	15	11	9
	7	5	4	5
				

6. Daftaringizga yozing va taqqoslang.

$14 \square 19$

$10 + 10 \square 19$

$20 - 5 \square 10 + 2$

$16 \square 18$

$18 - 9 \square 10$

$12 + 6 \square 19 - 5$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Kuzgi tabiat hodisalarini toping.

A 9 + 9	R 6 + 5	Q 7 + 8	U 8 + 9	I 6 + 4
O 6 + 7	M 8 + 6	N 4 + 8	T 7 + 9	V 12 + 7

16	17	14	18	12

15	10	11	13	19

O'IBDO': _____
 (imzo) _____ (sana) _____

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash, 1dan 100 gacha bo'lgan sonlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

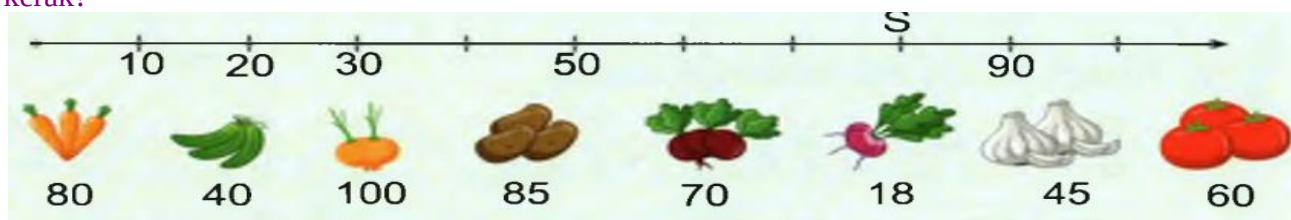
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rasmda rediskalar nechta? Bir bog'lamda nechta sabzi bor? Rediska va sabzilarning umumiy sonini boshqacha usulda qanday hisoblash mumkin?

2. Fermerlar hosilni yig'ishtirib olishdi. O'ylab ko'ring, uni sonlar nurida qanday qo'yib chiqish kerak?

3. Daftaringizga namuna bo'yicha yozing

$$5 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.} = 56$$

$$3 \text{ o'nl. } 7 \text{ birl.} =$$

$$4 \text{ o'nl. } 5 \text{ birl.} + 1 \text{ o'nl. } 3 \text{ birl.} =$$

$$2 \text{ o'nl. } 9 \text{ birl.} - 1 \text{ o'nl. } 4 \text{ birl.} =$$

$$7 \text{ o'nl. } 4 \text{ birl.} + 2 \text{ o'nl.} =$$

$$6 \text{ o'nl. } 8 \text{ birl.} - 5 \text{ o'nl.} =$$

$$81 = 8 \text{ o'nl. } 1 \text{ birl.}$$

$$72 = \text{ o'nl. } \text{ birl.}$$

$$46 = \text{ o'nl. } \text{ birl.}$$

$$51 = \text{ o'nl. } \text{ birl.}$$

$$60 = \text{ o'nl. } \text{ birl.}$$

$$100 = \text{ o'nl. } \text{ birl.}$$

4. Yig'ib olingan hosilni taqsimlang.

5. Karim va Said hosilni yig'ib olishda otasiga yordam berishdi. Karim 50 chelak kartoshka yig'ib oldi. U ukasidan 20 chelak ko'p kartoshka yig'di. Bolalar jami necha chelak kartoshka yig'ib olishgan?

6. Hisoblang.

$$40 + 50 - 20$$

$$30 + 20 - 10$$

$$60 - 30 - 10$$

$$20 - 20 + 50$$

$$10 + 10 + 20$$

$$70 - 40 + 10$$

$$30 + 30 + 20$$

$$40 - 10 + 50$$

$$10 + 40 + 40$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uvva vazifani e'lon qilish: Hisoblang.

$$4 \text{ o'nl. } 3 \text{ birl.} + 5 \text{ o'nl.}$$

$$73 - 40 + 24$$

$$7 \text{ o'nl. } 2 \text{ birl.} + 1 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.}$$

$$62 + 17 - 21$$

$$8 \text{ o'nl. } 7 \text{ birl.} - 2 \text{ o'nl. } 5 \text{ birl.}$$

$$47 - 25 + 32$$

$$9 \text{ o'nl. } 4 \text{ birl.} - 3 \text{ o'nl.}$$

$$62 - 40 - 11$$

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash. Tog'ri va egri chiziqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

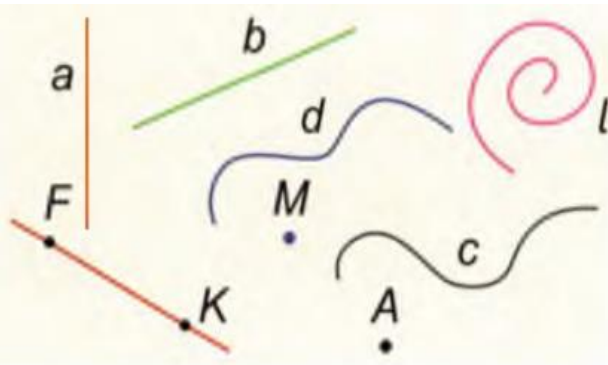
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ushbu rasmda siz qanday nuqtalar, to'g'ri va egri chiziqlarni ko'ryapsiz? Ularning nomini ayting.

Nuqta	To'g'ri chiziq	Egri chiziq
•	—	~

2. Daftaringizga nuqtalarni rasmda ko'rsatilganidek belgilab chiqing.

AC va BD to'g'ri chiziqlarni o'tkazing. A Ikki to'g'ri chiziqning umumiy nuqtasini belgilang.

Unga nom bering. D Yana bitta shunday nuqta topish mumkinmi?

3. Rayhon o'simligining balandligi 37 cm. Yalpiz o'simligining balandligi undan 5 cm qisqa. Yalpizning balandligini toping.

4. Taqqoslang.

$12 + 10 \square 18 + 0$	$14 - 9 \square 15 - 8$	$16 + 1 \square 16 - 1$
$15 + 2 \square 7 + 9$	$6 + 7 \square 12 - 6$	$26 + 3 \square 29 - 1$
$20 - 9 \square 15 - 3$	$11 - 7 \square 3 + 9$	$8 + 7 \square 7 + 8$

5. May oyida pechak o'simligining uzunligi 7 dm edi. U iyunda 2 dm ga, iyulda 4 dm ga, avgustda esa yana 3 dm ga o'sdi. Kuz boshida pechak o'simligining uzunligi necha detsimetr bo'ladi?

6. Tenglamani yeching.

$$x - 15 = 54$$

$$18 + z = 79$$

$$61 - b = 40$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Daftaringizga:

- AB to'g'ri chiziqni;
- AB to'g'ri chiziqni kesib o'tadigan CD kesmani;
- bu to'g'ri chiziq va kesmada yotmaydigan M nuqtani;
- CM nurni;
- AB to'g'ri chiziq va CD kesmani kesib o'tmaydigan KL kesmani chizing.

AB to'g'ri chiziq va CD kesmaning kesishish nuqtasini

O harfi bilan belgilang.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash .Siniq chiziq

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Taqqoslang. Topshiriqni amallarni hisoblamasdan bajarishga harakat qiling.

a) $10 + 11 + 12 + 14$ ☐ $14 + 13 + 11 + 10$

b) $20 + 30 + 40 + 50$ ☐ $20 + 30 + 4 + 50$

d) $5 + 6 + 7 + 8$ ☐ $5 + 6 + 7 - 8$

e) $90 - 80 - 1$ ☐ $90 - 8 - 1$

2. Diyor quyon uchun in yasamoqchi edi. Tomonlari 4 dm va 6 dm bo'lgan in yasash uchun qanday uzunlikdagi sim to'rt sotib olish kerak?

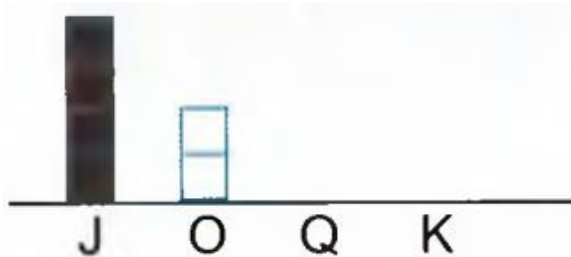

3. Siniq chiziqli bo'g'inlarini o'lchang va uning uzunligini toping.

4. Masalani tenglama tuzib yeching. Nozim boboning jami 19 ta uy hayvoni - qo'y va echkilari bor. Qo'ylar 14 ta ekani ma'lum bo'lsa, echkilar nechta?

5. Tovuq katagida 4 ta jigarrang, 2 ta oq, 3 ta qora va 5 ta kulrang tovuq bor. Daftaringizga diagramma chizing va tovuqlar sonini taqqoslang.

$$J > O$$

$$J \square K$$

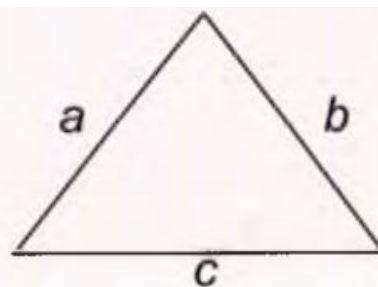
$$J \square Q$$

$$O \square Q$$

6. Tovuqlar uchun 30 kg, o'rdaklar uchun esa undan 10 kg kam don sotib olindi. Parrandalar uchun jami qancha don sotib olindi?

7. Jadvalni to'ldiring.

a	12	11	20	
b	11	12		10
c	15		10	30
P_{Δ}		35	50	65

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Hisoblang.

$$24 + 22 + 32$$

$$14 + (43 + 21)$$

$$56 - 12 - 23$$

$$84 - (43 - 10)$$

$$15 + 21 + 51$$

$$43 + (16 + 40)$$

$$89 - 17 - 20$$

$$68 - (84 - 30)$$

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash. Harfiy va sonli chiziqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yozda Kozim bobosiga yaylovda yordam beradi. Boboning a ta sigiri, b ta qo'yi, cta oti va dta echkisi bor. Quyidagi ifodalar nimani bildiradi?

$a + b$ $c + d$ $a + b + c + d$

$a - b$ $b - c$ $c - d$

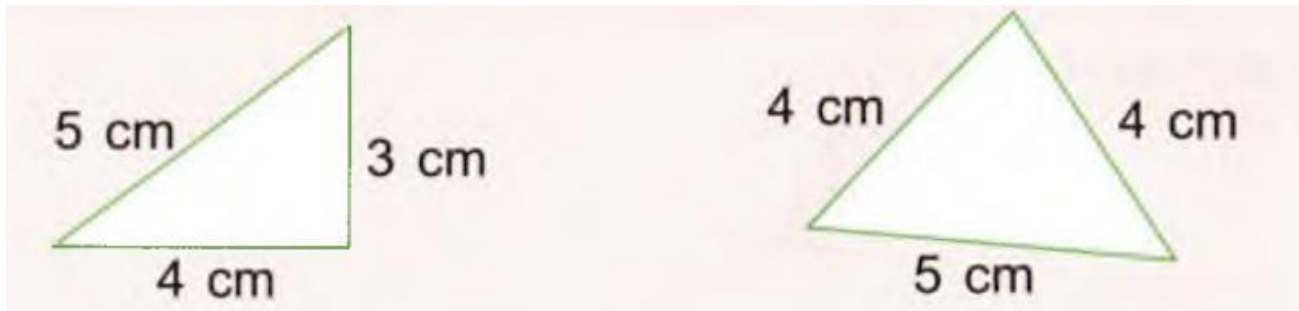
Eng ko'p hayvon qaysi? Nima uchun?

2. Agar $b = a - 7$ ekani ma'lum bo'lsa, b ning qiymatini toping

a	14	27	39	9	18
	O'	O	N	CH	P

Javoblarni o'sib borish tartibida qo'yib chiqing. Mos harflardan nima hosil bo'ladi?

3. Uchburchaklarning perimetrlarini toping.

4. $a = 7; 8; 9$ va $b = 5; 2$ bo'lganda, $a + b$ ifodaning qiymatini toping. Mumkin bo'lgan barcha misollarni yozib chiqing.

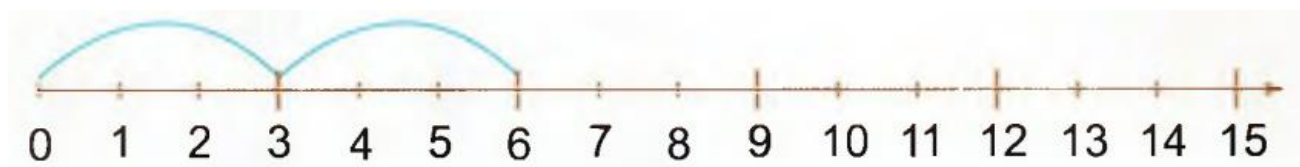
Namuna:

$$7 + 5 = 12 \quad 8 + 5 = 13$$

5. Ifoda tuzing va uning qiymatini hisoblang. Kecha tovuq katagidan 43 ta tuxum, bugun esa undan

2 ta ko'p tuxum olindi. Ikki kunda nechta tuxum olindi?

6. Otxonada bitta ot uchun 3 metr joy kerak. Otxona olchami 12 metr bo'lsa, unga 6 ta ot sig'adimi? Uchtalab sanang. Yechimni sonlar nurida ko'rsating

7. Harfiy va sonli ifodalarni yozing va ularning qiymatini toping:

- a) 18 va 41 sonlari yig'indisi;
- b) 87 va 23 sonlari ayirmasi;
- d) xva 19 soni yig'indisi;
- e) 27 va m ning ayirmasi;
- f) (t - p) ayirmasiga 12 sonini qo'shing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ifoda tuzing va uning qiymatini hisoblang. Sigir ertalab 7 litr, kechqurun 8 litr sut berdi. Hamma sutning 5 litri qatiq tayyorlash uchun, 4 litri tvorog tayyorlash uchun olindi. Necha litr sut qoldi?

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash . Tenglamalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. So'roq belgilari ortida qaysi hayvonlar yashiringan?

a			
b			
c			
$a + b + c$	?	?	

2. Tenglamani yeching.

$$x + 16 = 37 \quad 98 - y = 47 \quad z - 15 = 21$$

3. Masalani ikki usulda: tenglama tuzib va arifmetik amallar yordamida yeching.

Toshkent hayvonot bog'iga 12 ta yangi nodir qush keltirildi. Ulardan 3 tasi qirg'iy, qolganlari kaklik. Hayvonot bog'iga nechta kaklik keltirildi?

4. Hisoblang. Natijani santimetrga o'girib yozing.

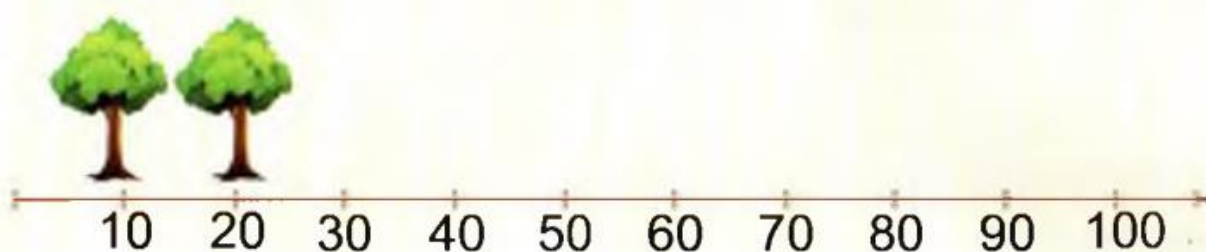
$$5 \text{ dm } 4 \text{ cm} + 2 \text{ dm } 5 \text{ cm}$$

$$9 \text{ dm } 5 \text{ cm} - 7 \text{ dm } 3 \text{ cm}$$

$$2 \text{ dm } 6 \text{ cm} + 3 \text{ dm } 3 \text{ cm}$$

$$8 \text{ dm } 6 \text{ cm} - 2 \text{ dm } 4 \text{ cm}$$

5. Maymunlar uchun ajratilgan pavilyonga daraxtlar ekildi. Har kuni har bir daraxtni sug'orish uchun 10 litr suv sarflandi. Agar har kuni 90 litr suv sarflansa, qancha daraxt ekilganligini sonlar nuri yordamida aniqlang.

6. Perimetri 14 cm ga, ikki qarama-qarshi tomoni uzunliklari yig'indisi 10 cm ga teng bolgan to'g'ri to'rtburchak chizing.

7. Jadval bo'yicha tenglamalar tuzing va ularni yeching.

x 	8 	4 	Jami: 17
--	--	---	----------

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Hayvonot bog'iga ikkinchi sinfning 97 nafar o'quvchisi 3 ta avtobusda kelishdi. Birinchi avtobusda 30 nafar o'quvchi, ikkinchi avtobusda birinchi avtobusdagidan 3 nafar ko'p o'quvchi kelgan bo'lsa, uchinchi avtobusda qancha o'quvchi kelgan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash . Masalarni yechish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;
o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;
o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;
kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;
o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Namunaga qarab xona qo'shiluvchilarining yig'indisi ko'rinishida yozing.

$$15 = 10 + 5 \quad 24 = 32 =$$

$$18 = 26 = 47 =$$

2. Chizma chizing va uning asosida teskari masalalar tuzing. Yodgorliklar do'konida yong'oqdan yasalgan 27 ta o'yinchoq va 51 ta savatcha sotildi. Jami nechta qo'l mehnati ishlari sotildi?
3. Eman daraxtining balandligi 35 metr, yong'oqning balandligi 24 metr, chinorning balandligi 25 metr. Eman daraxti yong'oqdan necha metr baland? Yong'oq chinordan necha metr past? Eman daraxti chinordan necha metr baland?
4. 2-sinf o'quvchilari botanika bog'ining iqlim hududlari bo'ylab tarqalishdi. Agar 2-"A" Shimoliy Amerika hududiga bormaganligi, 2-"B" Sharqiy Osiyo hududiga borganligi ma'lum bo'lsa, har bir sinf qayerga borganligini aniqlang.

	Sharqiy Osiyo	Shimoliy Amerika	Uzoq Sharq
2-"A"			
2-"B"			
2-"D"			

5. a) Tomoni 4 santimetr bo'igan teng tomonli uchburchakning perimetrini toping.
b) Uchburchakning har bir tomonini 2 santimetrga kamaytiring. Perimetr necha santimetrga kamaydi?
6. 2, 5, 7, 14 sonlari hamda "+" va belgilardan foydalanib, mumkin bo'igan barcha tengliklarni tuzing.
7. Oxirgi rasmdagi narsalar qanday joylashtiriladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Daftaringizga jadvallarni chizing va ularni to'ldiring.

+	6		7	
8		11		10
1				
	10			
2				

+	20	12		11
5			13	
8			16	
7				
6				

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Takrorlash. Masalarni yechish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

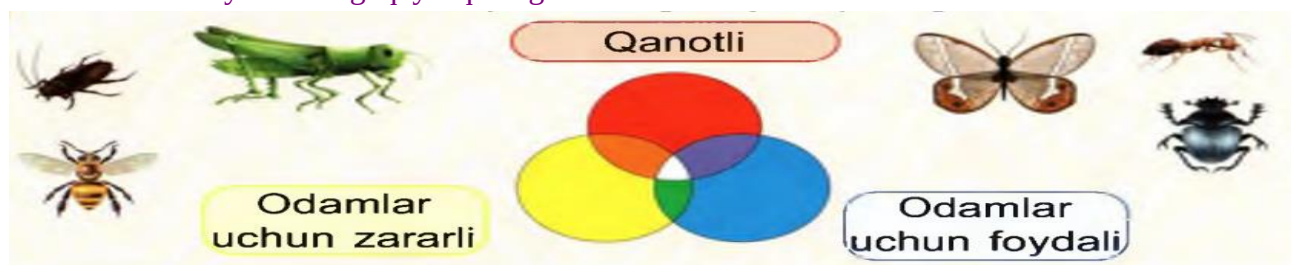
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir hashorat aylannaning qaysi qismiga kelib tushadi?

2. 51, 28, 14 sonlarining har biri uchun Namunanamunada keltirilgani kabi misollar yozing.

$$40 + 6 - 4 = 6$$

$$6 + 40 = 46$$

$$46 - 6 = 40$$

$$46 - 40 = 6$$

3. Ipakchilik fabrikasiga birinchi kuni 8 yashik, ikkinchi kuni 12 yashik, uchinchi kuni birinchi va ikkinchi kunlaridan 5 yashik ko'p pilla keltirilgan. Fabrikaga uch kunda necha yashik pilla keltirilgan? Odamlar vuchun foydali bir hasharot aylananing qaysi qismiga kelib Qanotli tushadi?

4. Hisoblang.

$$45 + 21$$

$$27 + 31$$

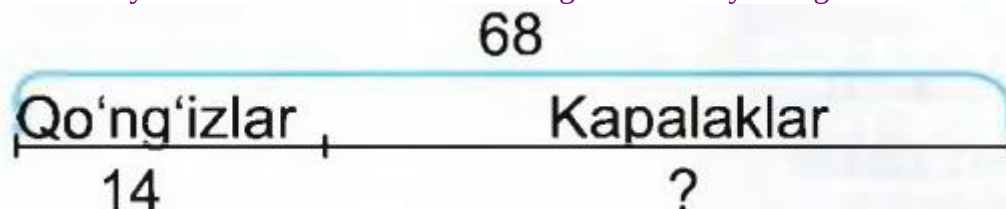
$$86 - 12$$

$$83 - 42$$

$$37 + 20$$

$$79 - 30$$

5. Chizmadan foydalanib teskari masalalar tuzing va ularni yeching.

6. Uzunligi 1 dm bo'lgan AB kesma chizing. Unda C va D nuqtalarni belgilang. Ushbu nuqtalar AB kesmani necha bolakka bo'ladi? Kesma bo'laklari bo'yicha ifoda tuzing.

7. Taqqoslang.

$$a \square a - 3$$

$$b + 14 \square b + 25$$

$$8 - k \square 10 - k$$

$$b \square b + 7$$

$$d - 11 \square d - 12$$

$$m + 0 \square m - 0$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Asalari bayramga 49 ta hasharotni taklif etdi. Ulardan 12 tasi kapalak, 14 tasi asalari, qolganlari esa qo'ng'izlar. Asalari bayramga qancha qo'ng'izni taklif etdi?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish va ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

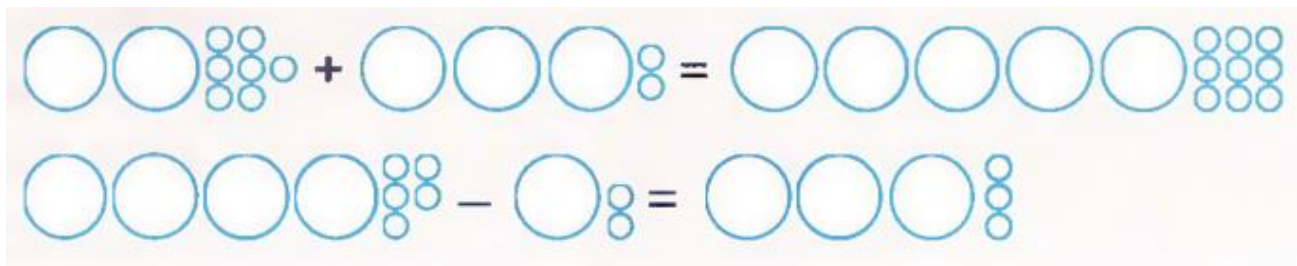
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

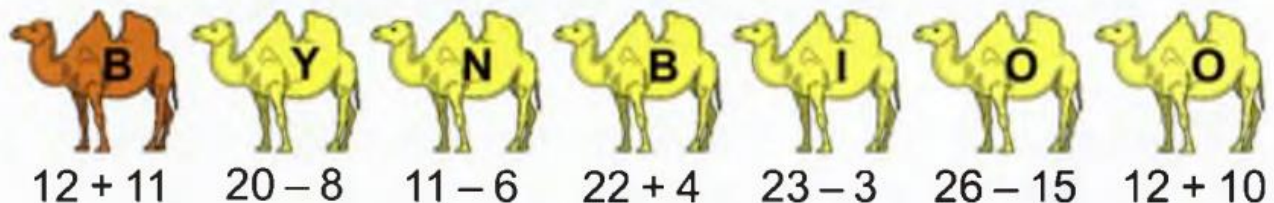
1. Misollarni xona birliklarining grafik ko'rinishi yordamida qanday yechish mumkinligini tushuntirib bering.

2. Quyidagi ifodalar uchun grafik modellar yarating:

24 va 14, 37 va 12, 71 va 28 sonlari yig'indisi;
76 va 15, 65 va 24, 99 va 25 sonlari ayirmasi.

3. Karvon boshida jigarrang tuya ketyapti. Uning misoli javobi - keyingi misolning boshi. Tuyalarni shu tartibda qo'yib chiqing. Qanday so'z chiqdi?

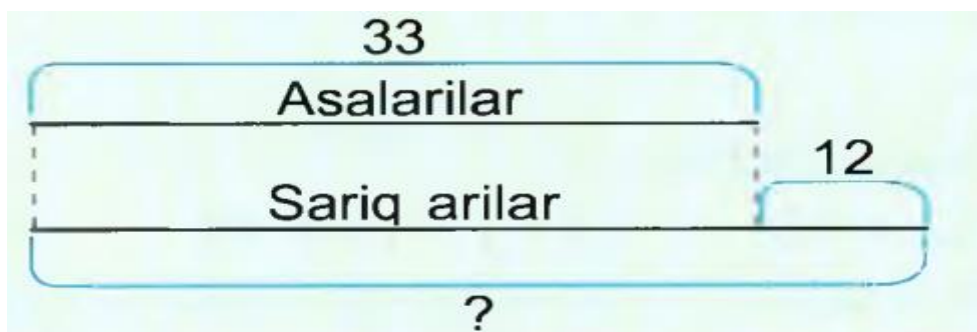

4. Xo'jalikda 25 kilogramm jigarrang tuya juni, 11 kilogramm oq rangli tuya juni va 21 kilogramm och jigarrang tuya juni yig'ib olindi. Jigarrang jun oq rangli jundan qancha ko'p? Oq rangli jun och jigarrang jundan qancha kam? Hammasi bo'lib qancha jun yig'ib olingan?
5. To'g'ri tengsizliklardan foydalanib, yashiringan so'zni toping

$69 - 15 > 75 - 14$	B
$41 - 10 < 15 + 32$	K
$97 - 14 > 10 + 63$	A
$23 + 32 > 56 - 22$	R

$43 - 22 > 56 - 13$	M
$26 + 23 > 13 + 34$	V
$55 - 15 < 14 + 31$	O
$82 - 12 > 71 - 10$	N

6. Chizmalardan foydalanib, masalalar tuzing va ularni yeching.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Birinchi to'dadagi tuyalardan 45 I, ikkinchi to'dadagi tuyalardan undan 12 I kam sut sog'ib olindi. Jami necha litr sut sog'ib olingan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish va ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Nashriyotda 0 'zbekistonning 41 dona xaritasi bosmaga tayyorlandi, bu Dunyo xaritasidan 11 ta ko'p. Quyidagi ifoda nimani ko'rsatadi?

$$41 - 11 \qquad 41 + 11 \qquad (41 - 11) + 41 \qquad 41 - (41 - 11)$$

Qaysi ifodaga savol berib bo'lmaydi?

2. Tenglamani yeching.

$$x + 10 + 12 = 35$$

$$11 + y + 10 = 44$$

$$24 + t + 13 = 59$$

$$z + 15 + 5 = 40$$

$$10 + 23 + p = 57$$

$$12 + 35 + n = 98$$

3. Ushbu shartlar bo'yicha ifodalar tuzing:

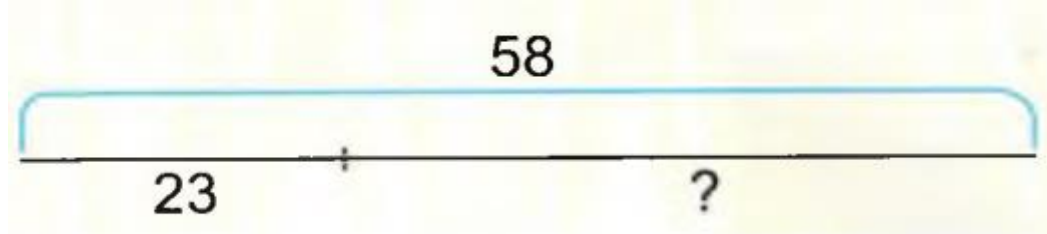
a) Azizda s ta xarita, Anvarda esa undan d ta kam xarita bor. Anvarda nechta xarita bor?

b) Kolleksiya to'plovchida k ta qadimiy xarita va n ta zamonaviy xarita bor. Kolleksiya to'plovchida hammasi bo'lib nechta xarita bor?

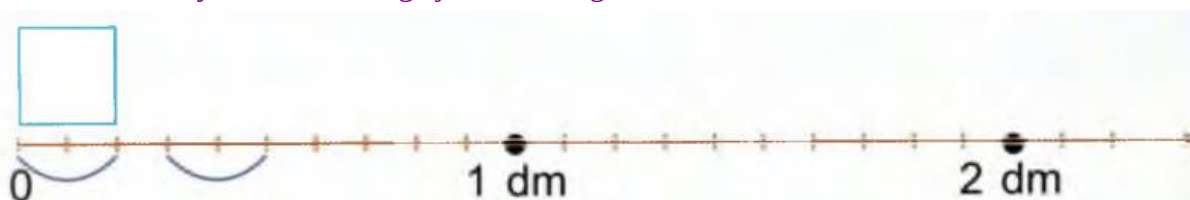
d) Muzeyda O'zbekistonning t ta xaritasi va dunyoning p ta xaritasi bor. Dunyo xaritasi nechta ko'p?

4. Uzunligi 10 cm bo'lgan AB kesma chizing. Kesma uzunligini detsimetrlarda yozing. Uning o'rtasi - C nuqtani belgilang.

5. Chizma bo'yicha o'zaro teskari bo'lgan uchta masala tuzing.

6. Xaritaning ikki detsimetriga 7 ta belgini joylashtirish kerak. Agar har bir belgining kengligi 2 cm, belgilar o'rtasidagi masofa 1 cm bo'lsa, ularning hammasini xaritaga joylashtirish mumkinmi? Sonlar nuridan foydalanib, savolga javob bering.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Topib o'qing.

A	$41 + 51$	I	$58 - 21$	N	$69 - 24$
B	$21 + 34$	K	$89 - 61$	O	$24 + 71$
D	$48 - 22$	L	$79 - 60$	Q	$23 + 53$
H	$29 - 14$	M	$12 + 22$	T	$41 + 43$

55	37	19	37	34	55	37	19	92	45	15	37	28	34	92	84

95	19	84	37	45	26	92	45	76	37	34	34	92	84

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yaxlit songacha qo'shish (31 + 9)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;
muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

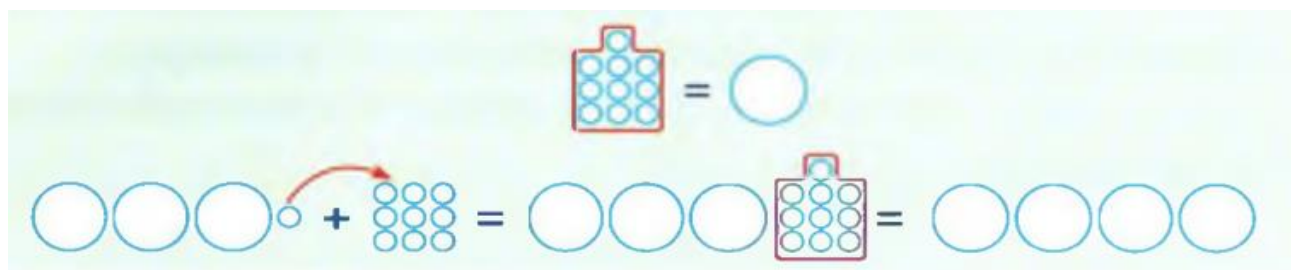
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Hisoblashni tushuntiring.

$$3 \text{ o'nl. } 1 \text{ birl. } + 9 \text{ birl. } = 3 \text{ o'nl. } 10 \text{ birl. } = 4 \text{ o'nl.}$$

$$31 + 9 = 40$$

2. Misollarni yuqorida keltirilgan namuna bo'yicha hisoblang.

$62 + 8$

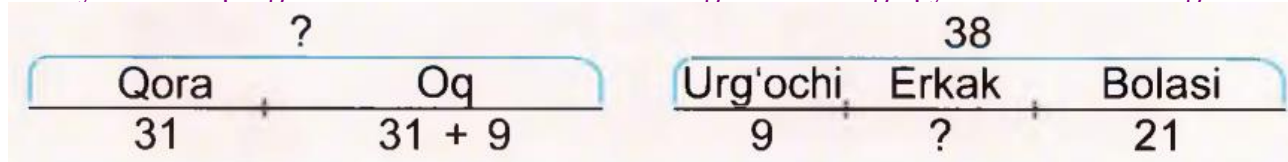
$37 + 3$

$41 + 9$

$53 + 7$

3. Anvar 7 ta laylak, Said Anvardan 2 ta ko'p laylak chizdi, Umar esa Anvar va Said birgalikda chizganidan 4 ta ko'p laylak chizdi. Umar qancha laylak chizdi?

4. Laylaklar haqidagi masala asosida ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini hisoblang.

5. Hosil bo'lgan yaxlit sonlarni kamayish tartibida qo'yib chiqing va Afrika laylagi nomini toping.

A	$75 + 5$
I	$38 + 1$
A	$43 + 7$
U	$27 + 3$

B	$34 + 6$
K	$92 + 5$
M	$81 + 9$
R	$56 + 4$

6. Tenglamalarni yeching.

$x - 4 = 36$

$y - 2 = 58$

$z - 7 = 43$

7. To'g'ri to'rtburchakning eni 13 santimetr, bo'yi undan 7 santimetr uzun. Ushbu to'g'ri to'rtburchakning perimetrini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ifodalar yozing va ularning qiymatini toping:

a) 21 va 9 sonlari yig'indisiga 5 sonini qo'shing;

b) 7 soniga 20 va 3 sonlari yig'indisini qo'shing;

f) 18 va 9 sonlari ayirmasiga 31 sonini qo'shing;

e) 8 soniga 45 va 23 sonlari ayirmasini qo'shing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yaxlit songacha qo'shish (31 + 9)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Hisoblang va O'zbekistonning eng yirik sun'iy suv ombori qanday atalishini bilib oling.

A	$12 + 8$	L	$57 + 3$	Y	$32 + 8$	R	$71 + 9$
D	$26 + 4$	O'	$64 + 6$	K	$49 + 1$	E	$85 + 5$

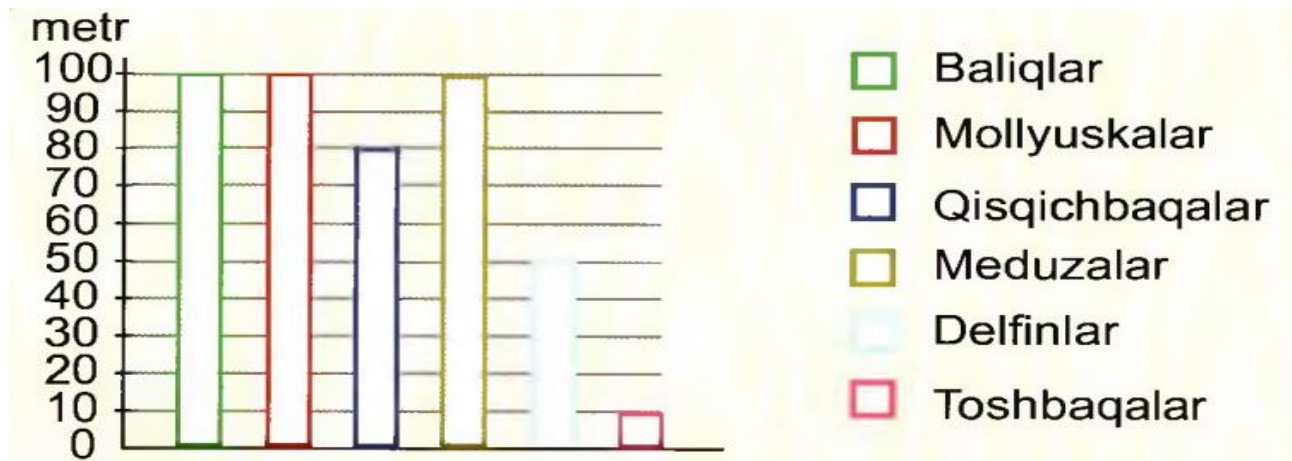
20	40	30	20	80	50	70	60

2. Yig'indini hisoblang. Hisoblashning qulay usulini toping

$$21 + 34 + 15 + 6 + 5 + 9$$

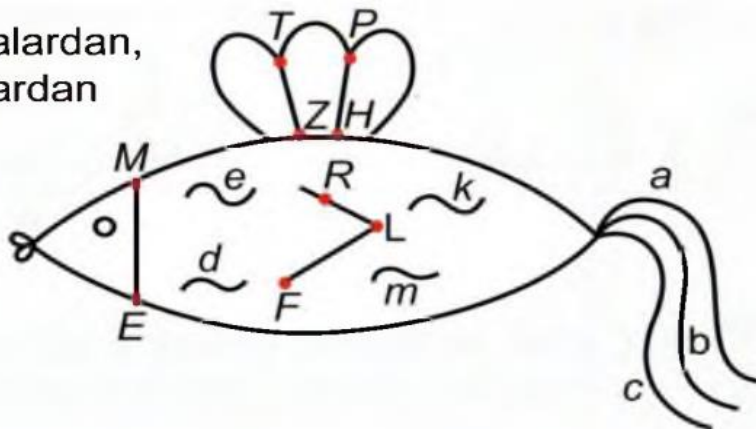
$$32 + 13 + 26 + 8 + 4 + 7$$

3. Ushbu jonivorlar qanday chuqurlikda yashaydi? Ulardan qaysilari bizning suv havzalarimizda yashaydi?

5. Uchta O'quvchi Orol dengizi haqida axborot tayyorlashdi. Birinchi o'quvchi 4 minut, ikkinchi o'quvchi birinchi o'quvchidan 3 minut ko'proq, uchinchi o'quvchi ikkinchi o'quvchidan 2 minut kamroq ma'ruza o'qidi. Ularning ma'ruzasi necha minut davom etdi?

6. Rasm qanday kesmalardan, to'g'ri va egri chiziqlardan tuzilgan? Ularni ayting.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Dala maydonida uchta quduq qazildi. Birinchi quduqdan 12 ta ekin maydoni, ikkinchi quduqdan xuddi shuncha ekin maydoni sug'oriladi. Uchinchi quduqdan 6 ta ekin maydoni sug'oriladi. Jami nechta ekin maydoni sug'oriladi?

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yaxlit sondan ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;
o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;
o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;
kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;
o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Hisoblashni tushuntiring

$$4 \text{ o'nl.} - 4 \text{ birl.} = 3 \text{ o'nl.} \quad 10 \text{ birl.} - 4 \text{ birl.} = 6 \text{ birl.}$$

2. Misollarni grafik ko'rinishda yozing.

$50 - 6$

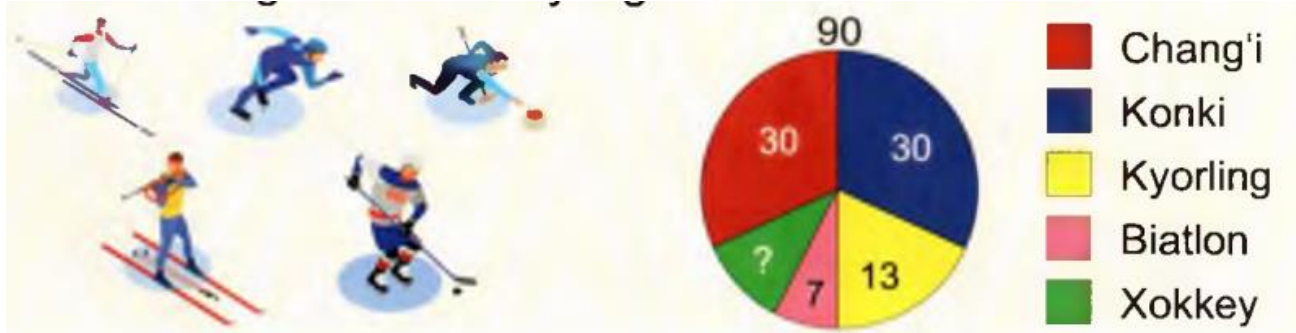
$70 - 8$

$90 - 1$

$60 - 7$

3. Qishki shaharcha bo'ylab sayohatga ikkinchi sinfdan 40 nafar o'quvchi, uchinchi sinfdan ikkinchi sinf o'quvchilaridan 6 nafar kam o'quvchi bordi. Sayohatga uchinchi sinfdan necha nafar o'quvchi borgan?

4. Qishki sport turlari bilan 90 nafar o'quvchi shug'ullanadi. Diagrammani o'rganib chiqing va qancha o'quvchi xokkey bilan shug'ullanishini ayting.

5. To'g'ri to'rtburchak shaklidagi muz maydonining bo'yi 20 m, eni undan 6 m kam. Muz maydonining perimetrini hisoblang.

6. Misollarni hisoblang.

a) grafik usulda

$50 - 6 \quad 70 - 8 \quad 90 - 1 \quad 60 - 7;$

b) o'nlik va birliklarga ajratib

$80 - 1 \quad 50 - 8 \quad 30 - 3 \quad 20 - 4.$

7. Jadvalni qanday to'ldirish mumkinligini o'ylab ko'ring.

20		5	1	30
	3	4	3	40
40	5	1		50
50		2	1	60
60	2		3	70

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Yeching.

$23 + 34$

$12 + 45$

$97 - 14$

$90 - 3$

$18 + 21$

$24 + 51$

$80 - 8$

$70 - 6$

$24 + 6$

$32 + 8$

$58 - 15$

$67 - 25$

$30 + 16$

$26 + 22$

$37 - 11$

$91 - 11$

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (30 - 7)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. O'zingizni tekshirib ko'ring.

30-sentabr haftaning qaysi kuni?

Undan bir hafta oldin qaysi sana?

Bir haftada necha kun bor?

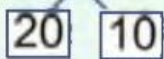
Chorshanba kuniga qanday sanalar to'g'ri keladi?

2. Misollarni namunaga qarab yeching.

Namuna:

$$30 - 7 = 20 + (10 - 7) = 20 + 3 = 23$$

20 - 7	50 - 6
60 - 1	70 - 9
30 - 9	80 - 3
90 - 5	40 - 2

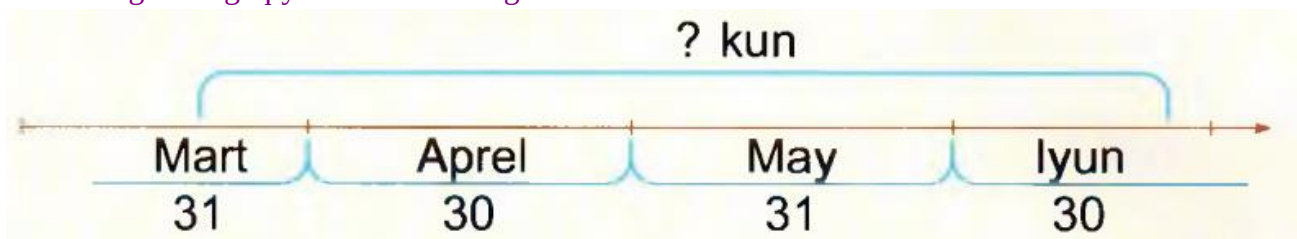
3. Faqat yaxlit sondan birliklarni ayirishga doir misollarni yeching. Javoblarni o'sish tartibida qo'yib chiqing. Yashiringan so'zni toping.

G'	70 - 8
S	34 - 4
N	50 - 6
A	40 - 3
Ch	30 - 3
I	90 - 5

4. Jadval yordamida masala tuzing. Daftaringizga uning qisqacha sharti va yechimini yozing.

Bor edi	Sotildi	Qoldi
(40 + 50) kg	8 kg	? kg

5. Har yili bahorgi tengkunlik 21-mart kuni bo'ladi, yilning eng uzun kuni 22-iyun kuni bo'ladi. Bahorgi tengkunlikdan yilning eng uzun kunigacha necha kun bor? Sonlar nuridan foydalanib ifoda tuzing. Uning qiymatini hisoblang.

6. a) 8 sonining o'ng tomoniga nol soni qo'shib qo'yildi. 8 soni qanchaga ortdi?

b) 70 sonidagi nol o'chirib qo'yildi. 70 soni qanchaga kamaydi?

Taqqoslang.

$$50 - 5 \square 40 + 5$$

$$30 - 8 \square 22 + 0$$

$$18 + 2 \square 20 - 2$$

$$40 - 6 \square 37 + 1$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Qishning 90 kunidan faqat 5 kuni quyoshli bo'ldi. Quyoshli kunlar bulutli kunlardan qancha kam bo'lgan?

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (21 + 39)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yechishni tushuntiring.

$$\begin{aligned}
 & 3 \text{ o'nl. } 2 \text{ birl. } + 2 \text{ o'nl. } 8 \text{ birl. } = \\
 & = (3 \text{ o'nl. } + 2 \text{ o'nl.}) + (2 \text{ birl. } + 8 \text{ birl.}) = \\
 & = 5 \text{ o'nl. } 10 \text{ birl. } = 6 \text{ o'nl. }
 \end{aligned}$$

2. Misollarni grafik ko'rishda yeching.

$$22 + 18 \quad 31 + 29 \quad 44 + 16 \quad 83 + 17$$

3. Birinchi olma daraxtidan 39 kg olma, ikkinchi olma daraxtidan undan 21 kg ko'proq olma terildi. Ikkita olma daraxtidan jami necha kilogramm olma terilgan?

4. Jadval yordamida masala tuzing. Daftaringizga uning yechimini yozing.

Olxo'ri	Shaftoli	O'rik	Jami daraxtlar
14	12	24	?

5. Tenglamalarni og'zaki yeching.

$$m - 42 = 18$$

$$x + 4 = 60$$

$$t - 27 = 53$$

$$70 - a = 50$$

$$2 + y = 40$$

$$80 - n = 4$$

6. Bolalar qushlar uchun in yasashdi, ulardan 13 tasini maktab bog'iga, 27 tasini shahar ko'chalariga osib qo'yishdi. Bolalar qushlar uchun jami nechta in yasashdi? Maktab bog'iga shahar ko'chalaridagidan nechta kam in osib qo'yilgan?

7. Jadvallarini to'ldiring.

+	17		27	37
23	40	70		
33				
	60			
13				

-	50	60		90
7	43			
				87
5			65	
6				

8. To'g'ri to'rtburchakning eni 14 daftar katagiga teng, bo'yi esa undan 2 katak ko'proq. Bunday to'g'ri to'rtburchakning perimetri nechta katak bo'ladi? O'lchamlarni santimetrlarga almashtiring.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Namunaga qarab misollar tuzing va ularni yeching.

Namuna:

$23 + 27$	$27 - 23$
$56 + 14$	$56 - 14$
$36 + 24$	$36 - 24$

$34 + 46$	
$12 + 28$	
$57 + 13$	

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (21 + 39)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

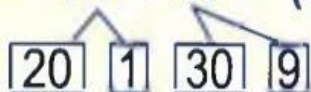
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni namunaga qarab yeching.

Namuna:

$$21 + 39 = (20 + 30) + (1 + 9) = 50 + 10 = 60$$

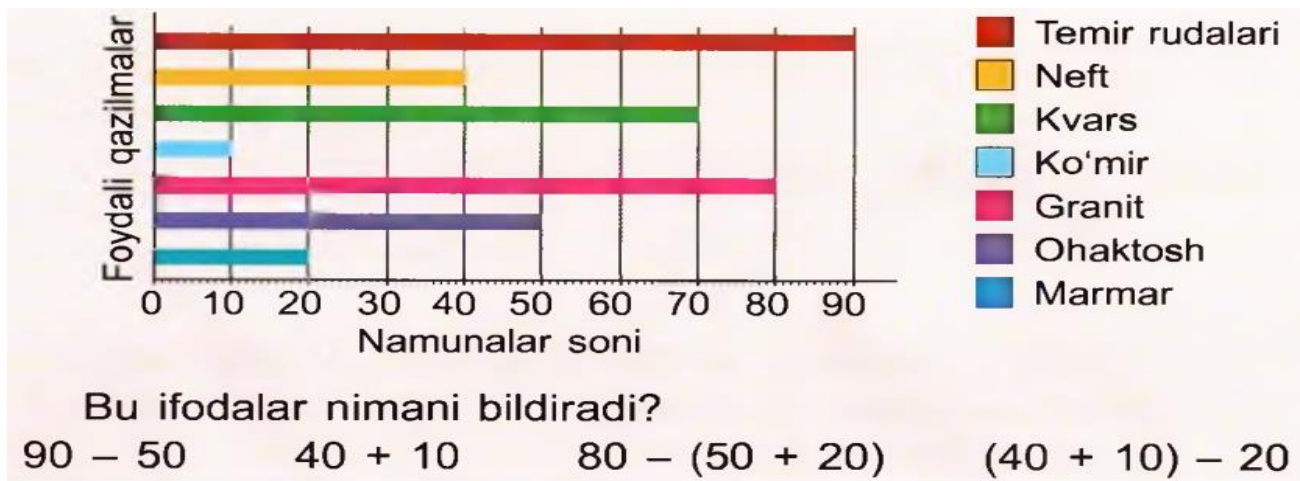
$$49 + 11$$

$$36 + 44$$

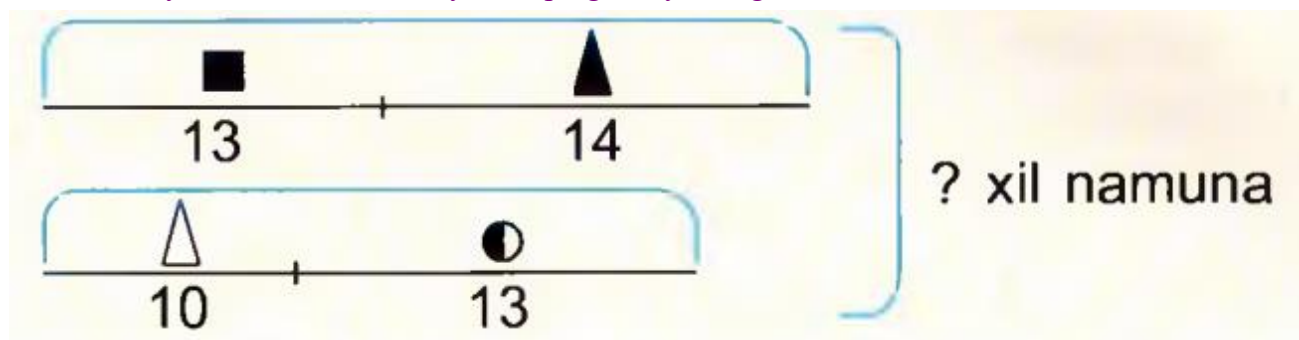
$$32 + 28$$

$$72 + 18$$

2. O'quvchilar xaritadan foydali qazilmalarni izlashdi. Birinchi jamoa 32 ta, ikkinchi jamoa 18 ta qazilma konini topdi, uchinchi jamoa esa birinchi va ikkinchi jamoa birgalikda qancha topgan bo'lsa, shuncha topdi. Uchala jamoa jami qancha qazilma konini topgan?
3. Ko'rgazma uchun foydali qazilmalar namunalari tayyorlab qo'yildi.

4. Chizma yordamida masala o'ylab toping va yeching.

5. AB va CD kesmalarni shunday chizingki, kesmalar kesishganda o'tmas va o'tkir burchaklar hosil bo'lsin.

6. To'g'ri to'rtburchakda chiziqni shunday o'tkazingki, ular to'g'ri to'rtburchakni 2 ta teng qismga bo'lsin. Yechimning nechta variantini topish mumkin?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Komila va Saida grafik ko'rinishdagi nazorat ishiga tayyorlanishdi. Saida 12 ta, Komila 8 ta foydali qazilma belgisini esladi. Kim ko'p belgi esladi va qancha ko'p esladi? Jami nechta foydali qazilma belgisi eslangan?

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (50 - 22)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;
muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

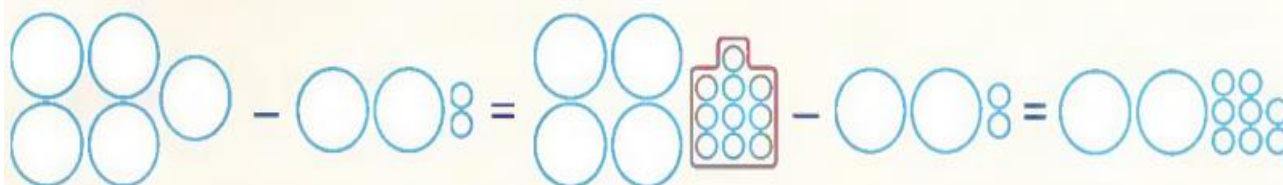
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yechishni tushuntiring.

$$\begin{aligned}
 &5 \text{ o'nl.} - 2 \text{ o'nl.} \cdot 2 \text{ birl.} = \\
 &= 4 \text{ o'nl.} \cdot 10 \text{ birl.} - 2 \text{ o'nl.} \cdot 2 \text{ birl.} = \\
 &= 2 \text{ o'nl.} \cdot 8 \text{ birl.}
 \end{aligned}$$

2. Misollarni grafik ko'inishda yeching.

$60 - 27$

$40 - 14$

$70 - 39$

$80 - 46$

3. Sinfga 30 ta kompas sotib olindi. 8 ta kompasni 1-qatorga, 9 ta kompasni 2-qatorga tarqatishdi. Uchinchi qatorga nechta kompas qoldi?

4. Jadval yordamida masala tuzing. Daftaringizga uning yechimini yozing.

Bor edi	Sotildi	Qoldi
(21 + 29) 	14 	?

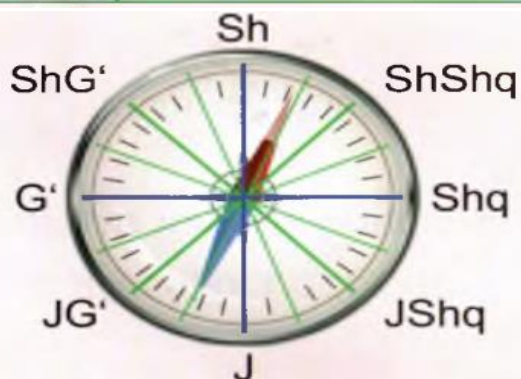
5. Kompasda dunyo tomonlari quyidagicha belgilangan:

Sh – shimol,

Shq – sharq,

J – janub,

G' – g'arb.

ShG', ShShq, JG', JSh qisqartmalari nimani bildiradi?

6. Daftaringizga uzunligi 8cm bolgan ZVkesma chizing. Unda M nuqtani belgilang. Shu nuqta orqali TB kesma o'tkazing. Qanday burchaklar hosil bo'ldi?

7. Ko'chirib yozing va taqqoslang.

$60 - 45 \quad \square \quad 14 + 5$

$50 - 16 \quad \square \quad 22 + 12$

$18 + 12 \quad \square \quad 50 - 20$

$51 - 21 \quad \square \quad 31 + 2$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Karim Yer sayyorasi haqidagi 90 sahifali kitobni o'qimoqda. Karim kitobning 57 ta sahifasini o'qib chiqdi. U yana necha sahifa o'qishi kerak?

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (50 - 22)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni namuna bo'yicha yeching.

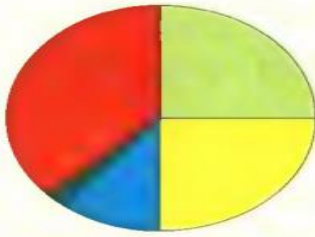
Namuna:

$$50 - 26 = 50 - 20 - 6 = 30 - 6 = 24$$

50 - 23	40 - 13
60 - 46	70 - 17
90 - 64	50 - 45
80 - 57	90 - 32

2. Hasharda katta sinf o'quvchilari 40 ta terak ko'chati ekishi kerak edi. O'quvchilar oldin 20 ta, keyin yana 7 ta ko'chat ekishdi. Yana nechta ko'chat ekilishi kerak?
3. Ishlarning qaysi turi diagrammaning qaysi bo'lagiga mos keladi? Qo'shnilar Navro'z bayrami arafasida hovlida hashar uyushtirishdi.

Oshxonada yordamlashdi – 25 qo'shni
 Sumalak pishirdi – 12 qo'shni
 Hovlini supurdi – 3 qo'shni
 Daraxt ekdi – 25 qo'shni
 Gul ekdi – 35 qo'shni

4. Tenglamalrni yeching.

$$x + 27 = 40$$

$$7 + z = 30$$

$$m - 58 = 12$$

$$70 - y = 36$$

$$b - 37 = 3$$

$$70 - n = 35$$

5. Hasharda 60 ta gul ko'chati ekildi. Ulardan 14 tasi rayhon ko'chati va 12 tasi binafsha ko'chati, qolganlari atirgul ko'chati. Nechta atirgul ko'chati ekilgan?
6. Masalaga doir ifoda tuzing va uning qiymatini hisoblang.

Yumshatish kerak	Yumshatildi	Qoldi
60 ta daraxt	26 va 12 ta daraxt	?

7. Misollarni yeching

$$60 \text{ kg} - 29 \text{ kg}$$

$$25 \text{ kg} + 15 \text{ kg}$$

$$80 \text{ cm} - 14 \text{ cm}$$

$$64 \text{ cm} + 26 \text{ cm}$$

$$70 \text{ dm} - 38 \text{ dm}$$

$$36 \text{ dm} + 34 \text{ dm}$$

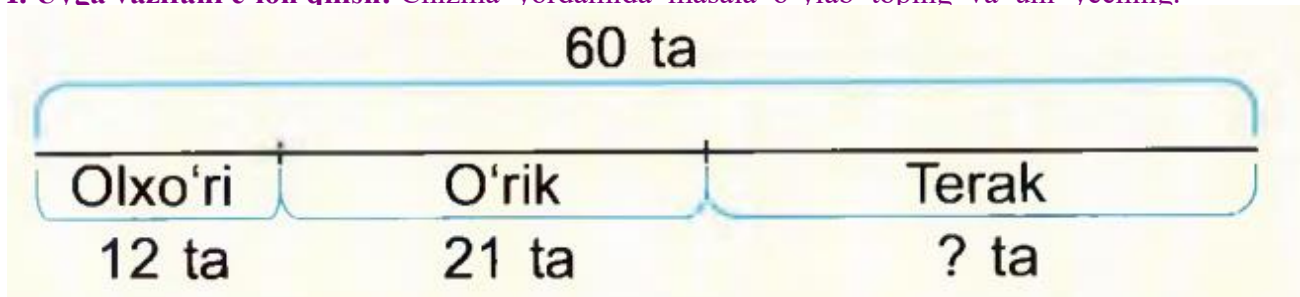
$$90 \text{ l} - 45 \text{ l}$$

$$67 \text{ l} + 13 \text{ l}$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uvga vazifani e'lon qilish: Chizma yordamida masala o'ylab toping va uni yeching.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 1- nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-qism. Qo‘shish va ayirish

1. Misollarni yeching:

- $17 + 8 = ?$
- $36 - 9 = ?$
- $24 + 15 = ?$
- $50 - 27 = ?$

2-qism. Sonlar bilan ishlash

2. To‘g‘ri javobni toping:

- Qaysi son katta?
45 yoki 54?

3. Sonlarni tartiblang:

- **12, 5, 19, 8 — kichikdan kattaga.**

3-qism. Geometriya

4. Shakllarni aniqlang:

- To‘g‘ri chiziq va egri chiziqni chizing.
- Kvadrat va to‘g‘ri burchakli uchburchakni toping.

4-qism. Masala yechish

5. Masalani yeching:

- Anvarning 28 ta shokoladi bor edi. U 13 tasini do‘konda berdi. Nechta qoldi?

6. Qo‘shimcha:

- 45 ta olma daraxtdan tushdi, 18 tasini yeb bo‘ldik. Necha olma qoldi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Chizma yordamida masala o‘ylab toping va uni yeching.

O‘IBDO‘: _____
(imzo) (sana)

20-dars Xatolar ustida ishlash.

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (25 + 6)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;
o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;
o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;
kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;
o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

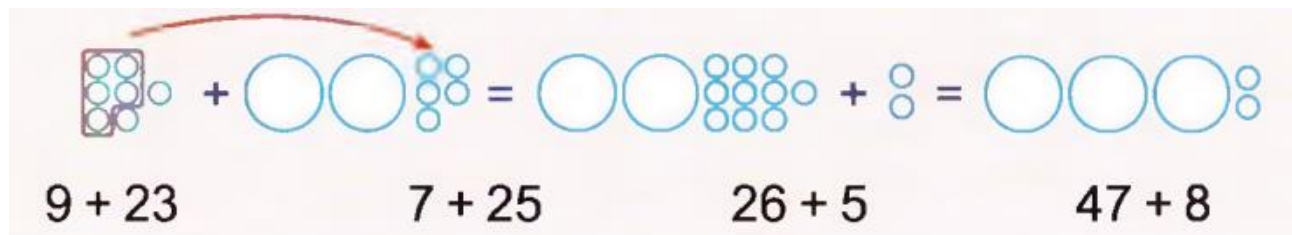
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yechishni tushuntiring.

$$2 \text{ o'nl. } 5 \text{ birl. } + 6 \text{ birl. } = 2 \text{ o'nl. } 11 \text{ birl. } = 3 \text{ o'nl. } 1 \text{ birl.}$$

2. Chizma qaysi misol uchun chizilgan? Qolgan misollarni namuna bo'yicha yeching.

3. Tenglamalarni yeching.

$$b + 37 = 48$$

$$80 - y = 56$$

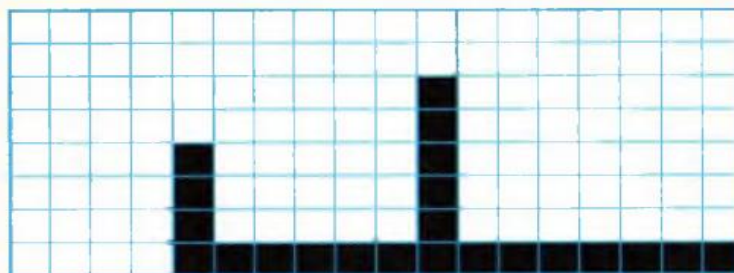
$$m - 58 = 8$$

4. Birinchi uyning qurilishi uchun 19 mashina beton sarflandi, ikkinchi uy uchun undan 4 mashina ko'p beton sarflandi. Ikkita uyning qurilishi uchun nechta mashina beton sarflangan?

5. a va b sonlari bir birlikka o'zgarganda, m soni qanday o'zgaradi?

a	23	24	25	26	27
b	7	6	5	4	3
$m = a + b$					

6. Bu "aqlli uy" loyihasi.

Mehmonxona 7 ga 7 katak

Oshxona 5 ga 4 katak

Yotoqxona 5 ga 5 katak

Hojatxona 4 ga 4 katak

Balkon 2 ga 6 katak

Uyning xonalarini shunday joylashtiringki, bo'sh joy qolmasin va xonalar bir-biriga qo'shilib ketmasin.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Yangi qurilayotgan uylarda 27 ta bir xonali xonadon bor, ikki xonali xonadon bir xonalidan 8 ta ko'p, uch xonali xonadon ikki xonali xonadondan 12 ta ko'p. Ushbu uyda nechta uch xonali xonadon bor?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (25 + 6)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifoda tuzing va uni grafik ko'rinishda yeching. Jasur sentabr oyida 7 marta metroda va 28 marta avtobusda yurdi. Jasur sentabr oyida jami necha marotaba transportda yurgan?

2. Misollarni namuna bo'yicha yeching.

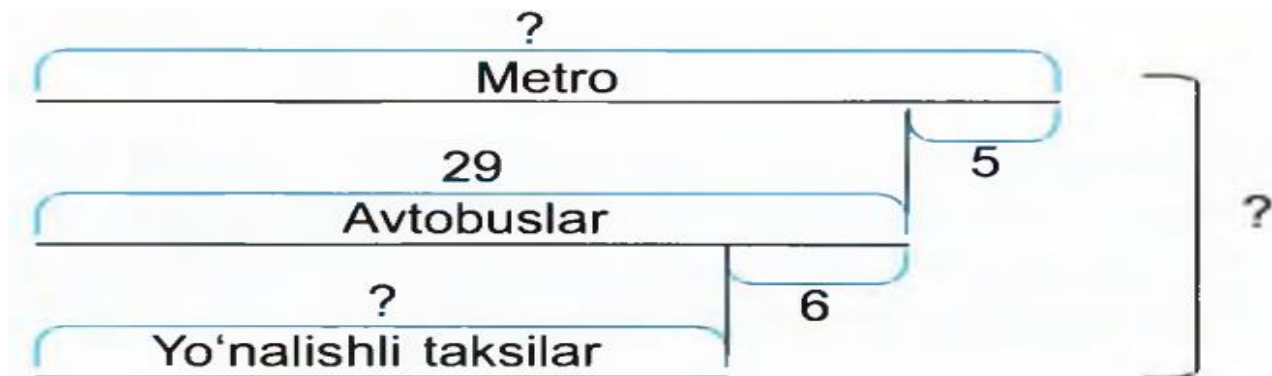
Namuna:

$$25 + 6 = (25 + 5) + 1 = 30 + 1 = 31$$

$38 + 5$	$45 + 7$
$27 + 4$	$56 + 9$
$42 + 9$	$76 + 5$
$36 + 6$	$83 + 8$

3. Chizma bo'yicha masala o'ylab toping. Uning yechimini yozing.

4. Avtobusda 27 nafar yo'lovchi ketayotgan edi. Bekatda 3 nafar yo'lovchi tushdi, 8 yo'lovchi avtobusga chiqdi. Avtobusda necha nafar yo'lovchi bor?

5. Yo'nalishlarni rejalashtiradigan sohaning nomini toping.

K	$30 - 2$	I	$48 + 5$
A	$60 - 1$	O	$59 + 6$
S	$9 + 45$	G	$45 + 7$
L	$38 + 7$	T	$90 - 4$

6. Tomonlari 9 cm va 5 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak perimetrini toping. Shu to'g'ri to'rtburchakni daftaringizga chizing.

7. O'tgan yili 29 ta elektr batareyali avtomobil sotilgan. Bu yil undan 9 ta ko'p avtomobil sotildi. Shu ikki yilda jami nechta elektr avtomobil sotildi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Misollarni yeching va ularga teskari misollar tuzing

$19 + 6$	$27 + 9$	$8 + 44$
$8 + 73$	$74 + 6$	$85 + 5$
$40 - 17$	$30 - 4$	$27 - 12$
$80 - 26$	$60 - 5$	$65 - 41$

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (6 + 25)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir qatordagi ortiqcha so'zni toping.

Mikroto'lqinli pech, mikser, choynak, blender.

Televizor, planshet, kitob, kompyuter.

Kamayuvchi, yig'indi, ayirma, ayriluvchi.

- $7 + 25$
- $8 + 32$
- $9 + 14$
- $6 + 36$

90 ta

- $28 - 5 + 4$

$$65 + 2 + 3$$

$$16 + 14 + 10$$

$$60 - 15 - 3$$

$$41 + 9 + 17$$

$90 - 5 + 7$

-

6. Birinchi kesmaning uzunligi 50 santimetr. Ikkinchi kesmaning uzunligi birinchi kesmadan 23 santimetr qisqa. Uchinchi kesma ikkinchi kesmadan 2 detsimetr qisqa.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Oshxonada salat tayyorlash uchun yashikdan oldin

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (33 - 7)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

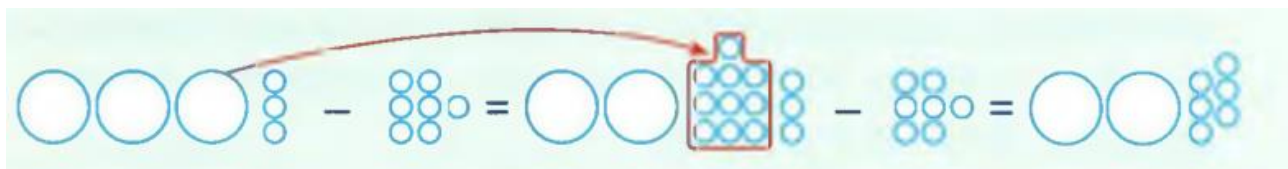
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifoda tuzing.

Elektron kundalikka 33 nafar o'quvchi topshiriqni bajarib jo'natdi. O'qituvchi 7 ta javobni tekshirdi. Yana nechta ishini tekshirishi kerak?

2. Yechishni tushuntiring

$$3 \text{ o'nl. } 3 \text{ birl.} - 7 \text{ birl.} = \\ = 2 \text{ o'nl. } 13 \text{ birl.} - 7 \text{ birl.} = 2 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.}$$

3. Misollarni grafik ko'rinishda yeching.

$$65 - 8$$

$$34 - 6$$

$$51 - 3$$

$$42 - 6$$

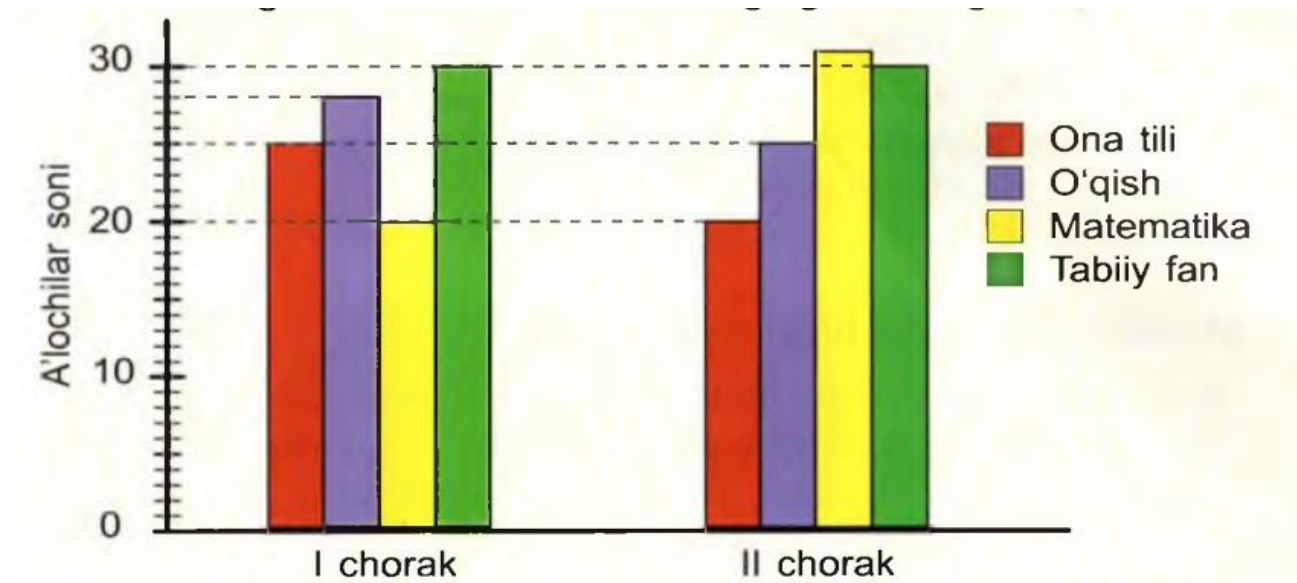
4. Tenglamalarni yeching.

$$42 - y = 7 \quad f + 6 = 25 \quad a - 6 = 34$$

5. Taqqoslang.

$$63 - 7 \square 48 + 8 \quad 25 + 9 \square 45 - 7 \quad 31 + 9 \square 26 + 4$$

6. Sinfda 31 nafar o'quvchi bor. Diagramma asosida savollar tuzing va ularni sinfdoshlaringizga bering.

7. Masalani 6-topshiriqda berilgan ma'lumotlar asosida yeching.

I chorakda musiqa fanidan a'lochilar ona tili faniga qaraganda 6 nafar ko'p, ingliz tili fanidan 9 nafar kam bo'ldi. I chorakda musiqa va ingliz tili fanidan necha nafar a'lochi bo'lgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Sinfda 31 nafar o'quvchi bor. Nazorat ishidan 7 nafar o'quvchi "a'lo" baho, 2 nafar o'quvchi "qoniqarli" baho, qolgan o'quvchilar "yaxshi" baho oldi. Necha nafar o'quvchi "yaxshi" baho oldi?

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (43 - 7)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni namuna bo'yicha yeching.

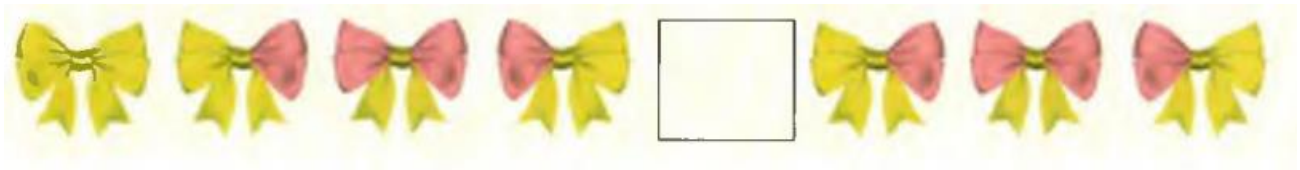
Namuna:

$$43 - 7 = (43 - 3) - 4 = 40 - 4 = 36$$

77 - 8	71 - 2
52 - 3	64 - 9
41 - 6	93 - 8
36 - 9	45 - 7

2. Masalani chizma yordamida yeching. Do'konda 45 ta turli qo'g'irchoq sotilmoqda. Ulardan 8 tasi gapira oladigan elektron qo'g'irchoq. Qolgani oddiy qo'g'irchoq. Do'konda nechta oddiy qo'g'irchoq bor? Gapira oladigan qo'g'irchoqlar oddiy qo'g'irchoqlardan nechta kam?
3. Qo'g'irchoqning qaysi rangdagi lentasi tushib qolgan?

4. Masalani qisqa shart yordamida yeching:
O'yinchoq fabrikasida 12 quti samolyot, 18 quti vertolyot va 14 quti tank yasaldi. Do'konga jami 7 quti o'yinchoq jo'natildi. Fabrikada yana necha quti o'yinchoq qoldi?
5. To'g'ri to'rtburchakning perimetrini toping.

To'g'ri to'rtburchakning tomonlarini o'lchang. Eni 4 cm uzun bo'igan to'g'ri to'rtburchak chizing. Uning perimetri nechaga teng bo'ladi?

6. Berilgan ifodalarga mos masalalar tuzing

$$(13 - 8) + 7$$

$$(52 - 6) + 8$$

$$(73 - 4) + 2$$

7. Jadvaldan foydalanib misollarni yeching.

Kamayuvchi	45	52		31	76		80
Ayriluvchi	9		15	6		45	7
Ayirma		4	8		8	6	

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Hisoblang.

23 + 27	12 + 9	45 - 8	56 - 14
18 + 20	7 + 64	64 - 7	59 - 28
60 - 17	45 + 5	72 - 8	32 - 11

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (43 - 7)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Nigora, Said va Avaz stol o'yinini o'ynashdi. Said 25 ball, Nigora Saiddan 7 ball kam, Avaz esa Saiddan 6 ball ko'p to'pladi. Kim g'olib bo'ldi? Har bir ishtirokchi qanchadan ball

to'pladi? Ular jami qancha ball to'pladilar?

2. Taqqoslang

$$41 - 5 \square 25 + 10$$

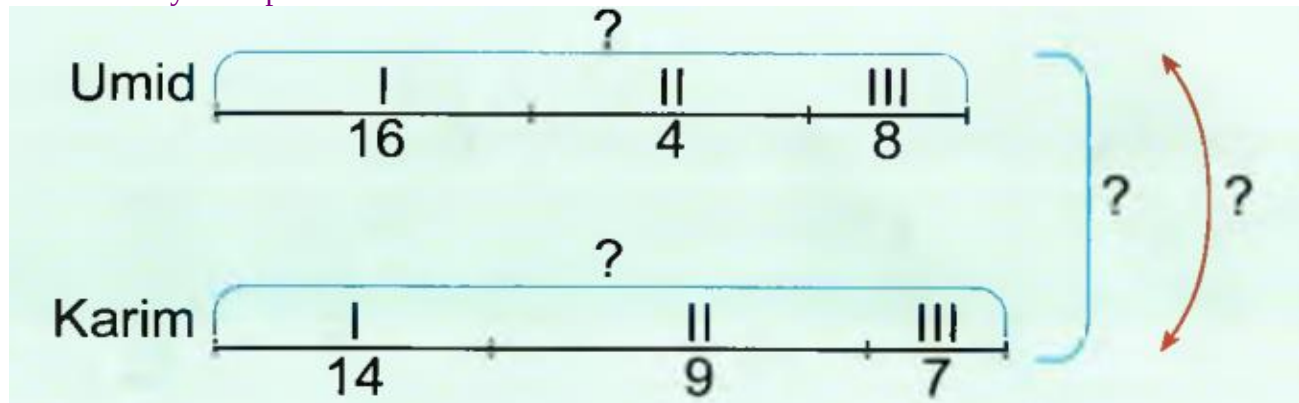
$$65 - 7 \square 67 - 9$$

$$15 + 8 \square 32 - 10$$

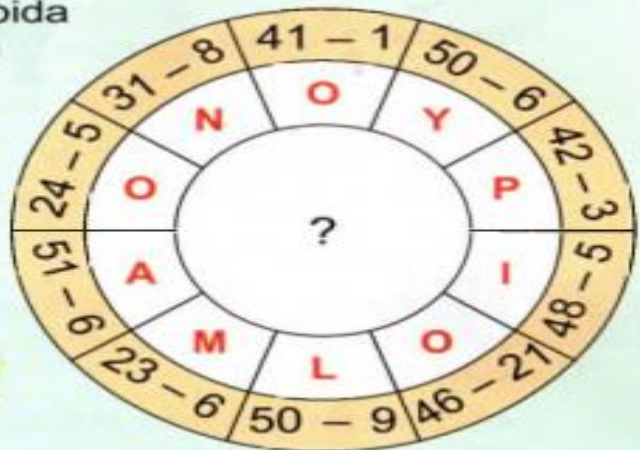
$$43 - 6 \square 18 + 20$$

3. Do'konda 65 ta Rubik kubigi bor edi. Ertalab 3 ta, keyin kun davomida yana shuncha kubik sotildi. Do'konda qancha kubik qoldi?

4. Umid va Karim kompyuterda uch marta futbol o'ynashdi. Ushbu chizma yordamida qanday masalalar o'ylab topish mumkin?

5. Javoblarni o'sib borish tartibida qo'yib chiqing va ommabop stol o'yinining nomini toping.

6. Jadvalni to'ldiring.

Qo'shiluvchi	41	3		6		55	
Qo'shiluvchi	9		8		7	7	8
Yig'indi		62	25	64	32		26

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Masalalar tuzing va ularni yeching.

Bor edi	Sotildi	Qoldi
12 va 18 ta o'yinchoq	15 ta o'yinchoq	?
Bor edi	Sotildi	Qoldi
55 ta o'yinchoq	4 va 5 ta o'yinchoq	?

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni qo'shish (28 + 14)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;
o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;
o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;
kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;
o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Masalaga doir ifoda yozing. Bolalar "Kim nimaga o'xshaydi" o'yinini o'ynashdi. Sinfda 15 ta "kompyuter", 16 ta "planshet" va 5 ta "mikrofon" bor ekani ma'lum bo'ldi. Sinfda jami necha nafar o'quvchi bor? Nima deb o'ylaysiz, nima uchun bolalar o'z o'rtoqlarini ushbu gadjetlarga o'xshatishgan?

2. Misollarni namuna bo'yicha yeching.

Namuna:

$$34 + 58 = (30 + 50) + (4 + 8) = 80 + 12 = 92$$

50 8

$$29 + 25$$

$$37 + 24$$

$$48 + 15$$

$$67 + 25$$

3. Masalani tenglama tuzib yeching. Qutida 50 ta elektr quloqchin bor. Ulardan 35 tasi ko'k rangda, qolgani qizil rangda. Qutida nechta qizil quloqchin bor?

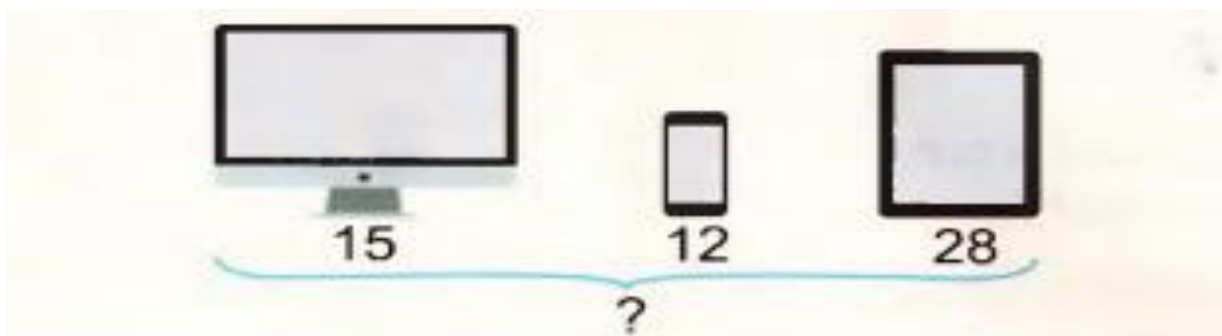
4. Hisoblang. Qonuniyatni toping va zanjirni davom ettiring.

$$19 + 19$$

$$28 + 28$$

$$37 + 37$$

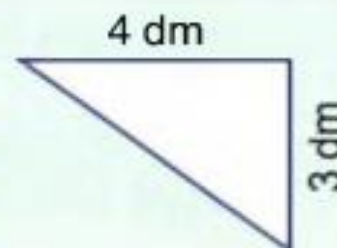
5. Chizma yordamida masala o'ylab toping va uni yeching.

6. Qonuniyatni toping va zanjirning chap va o'ng tomoniga ikkitadan son qo'shing.

7. Agar uchburchakning perimetri 12 detsimetrga teng bo'lsa, uning tomonlarini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Jadval bo'yicha misollar tuzing va ularni yeching.

Qo'shiluvchi	46	29	18	48	64	58	26
Qo'shiluvchi	17	34	47	26	18	27	35
Yig'indi							

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ustun ko‘rinishida qo‘shish va ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga ko‘paytirish usullarini o‘rgatish, 100 gacha bo‘lgan sonlarni qo‘shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o‘rgatish, matematika tabiatni o‘rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma’nosini tushunib to‘g‘ri o‘qiy olish;

so‘z va gaplarni bog‘lagan holda o‘z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma’nosini qayta so‘zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o‘zaro muloqot chog‘ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro‘y bergan paytlarda o‘zini tutishi to‘g‘risida to‘g‘ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Avtomobil zavodida 46 ta robot metall qismlarni ulash bilan, 22 ta robot tayyor mahsulotlarni yig‘ish bilan band. Zavodda hammasi bo‘lib nechta robot bor? Ulovchi robotlar yig‘uvchi robotlardan nechta ko‘p?

2. Misollarni yozishning ikkita usulini ko'rib chiqing. Qaysi usul sizga ko'proq yoqadi?

Ikki xonali sonlarni qo'shish va ayirish algoritmi

1. Birliklarni birliklar tagiga, o'nliklarni o'nliklar tagiga yozing.
2. Birliklar qo'shiladi yoki ayriladi, hosil bo'lgan sonni birliklar tagiga yozing.
3. O'nliklar qo'shiladi yoki ayriladi, hosil bo'lgan sonni o'nliklar tagiga yozing.
4. Javobni o'qing.

$$\begin{array}{r} + \begin{array}{|c|c|} \hline 3 & 6 \\ \hline 4 & 2 \\ \hline 7 & 8 \\ \hline \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - \begin{array}{|c|c|} \hline 8 & 7 \\ \hline 3 & 2 \\ \hline 5 & 5 \\ \hline \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \begin{array}{|c|c|} \hline 6 & 4 \\ \hline & 4 \\ \hline 6 & 8 \\ \hline \end{array} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - \begin{array}{|c|c|} \hline 9 & 8 \\ \hline & 7 \\ \hline 9 & 1 \\ \hline \end{array} \\ \hline \end{array}$$

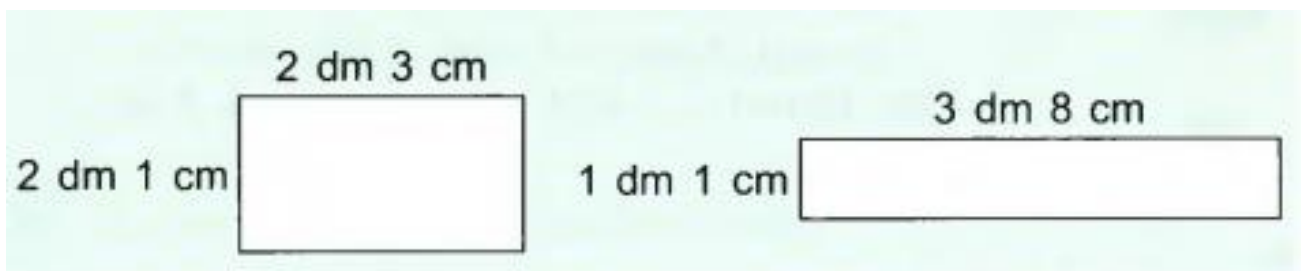
3. Misollarni ustun ko'rinishida yeching.

$12 + 46$	$45 + 14$	$25 + 4$	$47 + 2$
$35 - 14$	$49 - 23$	$45 - 3$	$97 - 6$

4. Hisoblashlarni ustun ko'rinishida bajarib, masalani yeching.

O'tgan yili kasalxonada robotlar yordamida 31 ta tibbiy amaliyot, bu yil esa undan 12 ta ko'p amaliyot o'tkazildi. Ikki yil davomida robotlar yordamida nechta amaliyot O'tkazilgan?

5. Har bir to'g'ri to'rtburchakning bo'yi va enini santimetrlarga aylantiring. Ularning perimetrlarini taqqoslang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ustun ko'rinishida hisoblang.

$45 + 12$	$20 + 18$	$21 + 46$	$52 + 15$
$98 - 13$	$75 - 61$	$53 - 40$	$96 - 64$

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (43 - 16)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; m o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

$$4 \text{ o'nl. } 3 \text{ birl.} - 1 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.} = \\ = 3 \text{ o'nl. } 13 \text{ birl.} - 1 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.} = 2 \text{ o'nl. } 7 \text{ birl.}$$

2. Misollarni grafik usulda yeching.

$$26 - 17 \quad 31 - 16 \quad 44 - 25 \quad 37 - 28$$

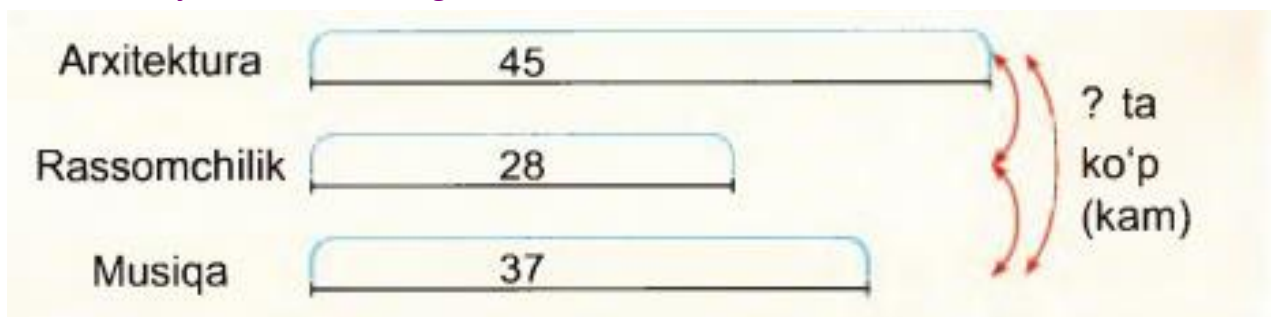
3. Birinchi kun rassom kitob uchun 20 ta rangli va 17 ta oq-qora rasm, ikkinchi kun esa 18 ta rangli rasm chizdi. Rassom ikkinchi kun birinchi kundagidan nechta kam rasm chizdi?

4. Reja bo'yicha san'at muzeyining 14 ta katta va 9 ta kichik zali ta'mirlanishi kerak. 8 ta katta va 7 ta kichik zal ta'mirlandi. Yana nechta zalni ta'mirlash kerak

5. Jadvalda berilgan ma'lumotlardan foydalanib misollar yozing.

Kamayuvchi	56	45		46	36	
Ayiriluvchi	28		48	37		29
Ayirma		17	46		28	45

6. Chizma bo'yicha masala tuzing.

7. Doiraviy misollardagi tartibni tiklang.

$$27 + 64 \quad 33 + 59 \quad 62 - 35 \quad 25 + 37 \quad 91 - 58 \quad 92 - 67$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Konsert zalining birinchi qavatiga 16 ta, ikkinchi qavatga 27 ta video kuzatuv kamerasi o'rnatildi. 15 ta kamera har kuni ishlaydi. Nechta kamera faqat konsert vaqtida yoqiladi?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish (43 - 16)

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollardagi xatolarni toping. To'g'ri misollarni yeching.

2. Misollarni namuna bo'yicha yeching.

$$33 - 18 = (33 - 10) - 8 = 23 - 8 =$$

$\begin{array}{|c|c|} \hline 10 & 8 \\ \hline \end{array}$

$\begin{array}{|c|c|} \hline 3 & 5 \\ \hline \end{array}$

$$= (23 - 3) - 5 = 20 - 5 = 15$$

$$\begin{array}{r} 56 - 28 \\ 44 - 36 \\ 71 - 25 \\ 82 - 44 \end{array}$$

3. Krem uchun mikserga 12 kg sutli qorishma, 6 kg shakar, 2 kg tuxum kukuni va 7 kg sariyog* solindi. 18 kg tayyor krem tort uchun ishlatildi. Qolgani pirojniy uchun qoldirildi. Pirojniy uchun necha kilogramm krem olib qolindi?

4. To'g'ri to'rtburchak shaklidagi tortning bo'yi 20 santimetr, eni undan 2 santimetr qisqa. Bu tortni solish uchun patnisning perimetri eng kamida necha santimetr bo'lishi kerak?

5. Jadval asosida masala tuzing. Savolga javob berish uchun ifodalar yozing va ularning qiymatlarini hisoblang.

Bor edi	Ishlatildi	Qoldi
42 litr	(15 + 12) litr	?

Bor edi	Ishlatildi	Qoldi
(25 + 17) litr	27 litr	?

6. Tenglamalarni yeching.

$$26 - x = 18$$

$$y + 17 = 31$$

$$s - 15 = 25$$

7. Qandolatchilik sexida 9 ta mikser, 12 ta blender, 12 ta qahvamaydalagich bor. Ta'mirlashga 18 ta asbob berildi. Sexda jami nechta asbob qoldi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Tug'ilgan kun tortini bezash uchun 90 ta tillarang shakar koptokcha ishlatildi. Ulardan 45 tasi birinchi qavatga qo'yildi. Ikkinchi qavat uchun 28 ta koptokcha ishlatildi. Uchinchi qavatga nechta koptokcha terish kerak?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ustun ko‘rinishida qo‘shish

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga ko‘paytirish usullarini o‘rgatish, 100 gacha bo‘lgan sonlarni qo‘shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o‘rgatish, matematika tabiatni o‘rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo‘lsa uni boshqa ko‘rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o‘tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko‘rinishida berilgan statistic ma’lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma’lumotlarning ko‘rinishlarning bir turdan boshqa ko‘rinishga o‘tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o‘zaro muloqot chog‘ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro‘y bergan paytlarda o‘zini tutishi to‘g‘risida to‘g‘ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Qulay usulda hisoblang

$$35 + 5 + 19$$

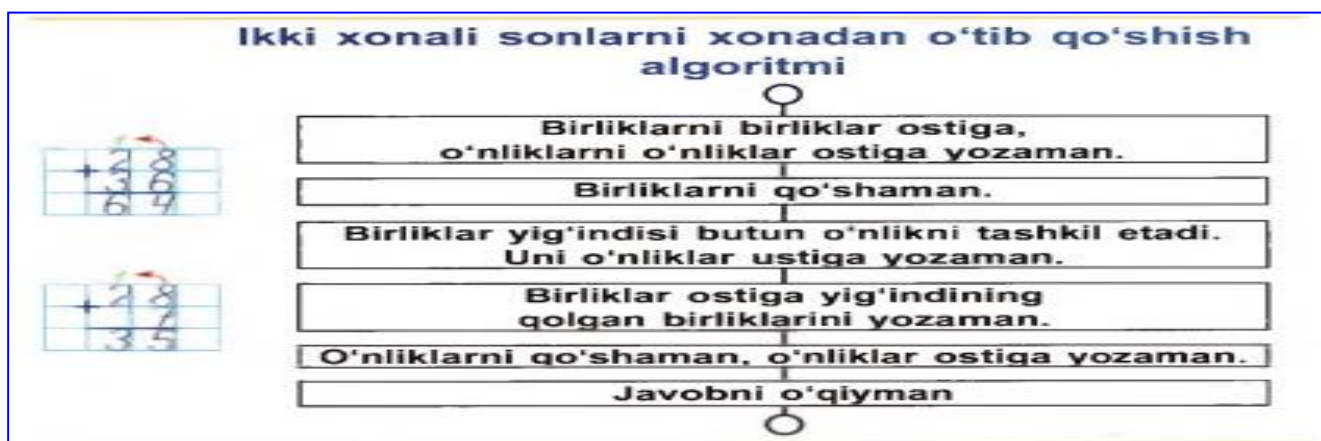
$$63 + 18 + 7$$

$$14 + 27 + 6$$

$$25 + 52 + 8$$

$$41 + 32 + 9$$

$$19 + 35 + 1$$

2. Misolni daftaringizda ustun ko'rinishida yeching.

$$48 + 29$$

$$18 + 16$$

$$37 + 18$$

$$28 + 54$$

$$36 + 36$$

$$44 + 27$$

3. Kecha Madina ingliz tilida 15 ta so'z, bugun 18 ta so'z yod oldi. Ikki kunda Madina qancha so'z yod oldi?

4. Taqqoslang.

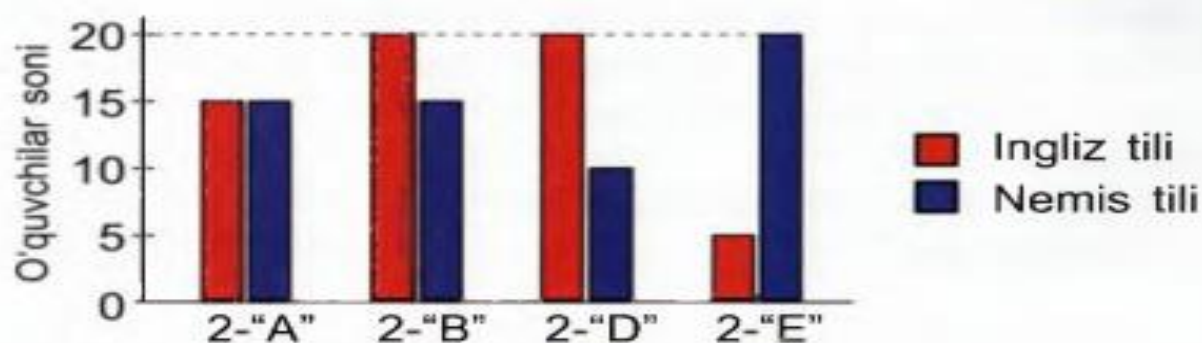
$$4 \text{ dm } 5 \text{ cm} \quad \square \quad 45 \text{ dm}$$

$$3 \text{ dm } 2 \text{ cm} \quad \square \quad 2 \text{ dm } 3 \text{ cm}$$

$$7 \text{ dm } 8 \text{ cm} \quad \square \quad 78 \text{ cm}$$

$$8 \text{ dm } 3 \text{ cm} \quad \square \quad 8 \text{ dm } 4 \text{ cm}$$

5. Diagrammada sinfda qancha o'quvchi ingliz tilini, qancha o'quvchi nemis tilini o'rganishi ko'rsatilgan. Har bir sinfda necha nafar o'quvchi o'qiydi? Necha nafar ikkinchi sinf o'quvchisi ingliz tilini o'rganadi?

6. Qo'shishning guruhlash xossasidan foydalanib, misollarni yeching

$$21 + 14 + 39$$

$$15 + 25 + 24$$

$$36 + 18 + 4$$

$$47 + 13 + 34$$

$$61 + 5 + 9$$

$$52 + 2 + 8$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ustun ko'rinishda yeching.

$$52 + 39$$

$$47 + 24$$

$$66 + 15$$

$$43 + 48$$

$$26 + 57$$

$$73 + 19$$

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qo'shishning xossalari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni: 1. O'tgan yili bitta olma daraxtidan 9 kilogramm, bu yil esa 22 kilogramm olma terib olindi. Ikki yil davomida olma daraxtidan jami qancha hosil terib olindi? Nima deb o'ylaysiz, qo'shishga doir misollarning qaysi biri qulayroq? Nima uchun?

Qo'shishning qaysi xossasidan foydalanilgan?

2. Qo'shishning o'rin almashtirish xossasidan foydalanib misollarni ustun shaklida yeching.

$$7 + 25$$

$$3 + 48$$

$$2 + 49$$

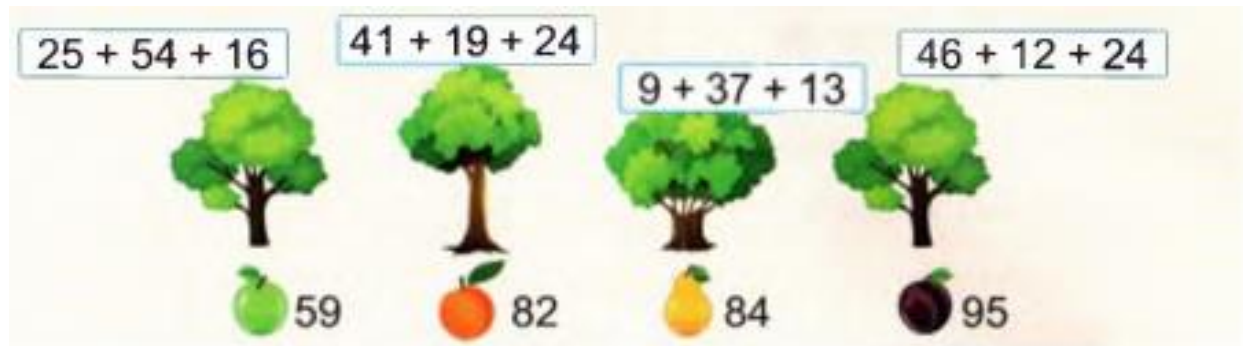
$$5 + 27$$

$$3 + 29$$

$$8 + 85$$

3. Ifoda yozing. Qo'shishning guruhlash xossasidan foydalaning. Xiyobonga 25 ta kvadrat, 29 ta oval va 31 ta aylana shaklida gultuvaklar o'rnatilgan. Xiyobonda jami nechta gultuvak bor?

4. Qaysi meva qaysi daraxtdan tushganligini toping

5. Ushbu masalaga teskari masalalar tuzing. Chelaklab sug'organda bir soatda 8 ta daraxtni sug'orish mumkin. Avtomatik tarzda sug'orilsa, bir soatda 55 ta daraxtni sug'orish mumkin. Chelaklab sug'orishga qaraganda avtomatik tarzda bir soatda nechta ko'p daraxtni sug'orish mumkin?

6. Qulay usulda yeching.

$$1 + 8 + 14 + 7 + 9 + 6 + 12 + 23$$

$$11 + 4 + 13 + 19 + 16 + 27$$

$$3 + 15 + 6 + 22 + 7 + 8 + 4 + 5$$

Hosil bo'lgan natijalar nima deb ataladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Shahar xiyoboniga yangi o'rindiqlar qo'yildi. Ulardan 34 tasi dam olish hududiga, 25 tasi bolalar maydonchasiga, 16 tasi yozgi musiqa zaliga o'rnatilgan. Xiyobonga jami qancha yangi o'rindiq qo'yilgan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ustun ko‘rinishida ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga ko‘paytirish usullarini o‘rgatish, 100 gacha bo‘lgan sonlarni qo‘shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o‘rgatish, matematika tabiatni o‘rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo‘lsa uni boshqa ko‘rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o‘tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko‘rinishida berilgan statistic ma’lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma’lumotlarning ko‘rinishlarning bir turdan boshqa ko‘rinishga o‘tkaza olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qituvchi bilan birgalikda o‘quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o‘quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo‘l qo‘yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o‘qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko‘rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko‘nikmalarni qo‘llay olish;

o‘qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

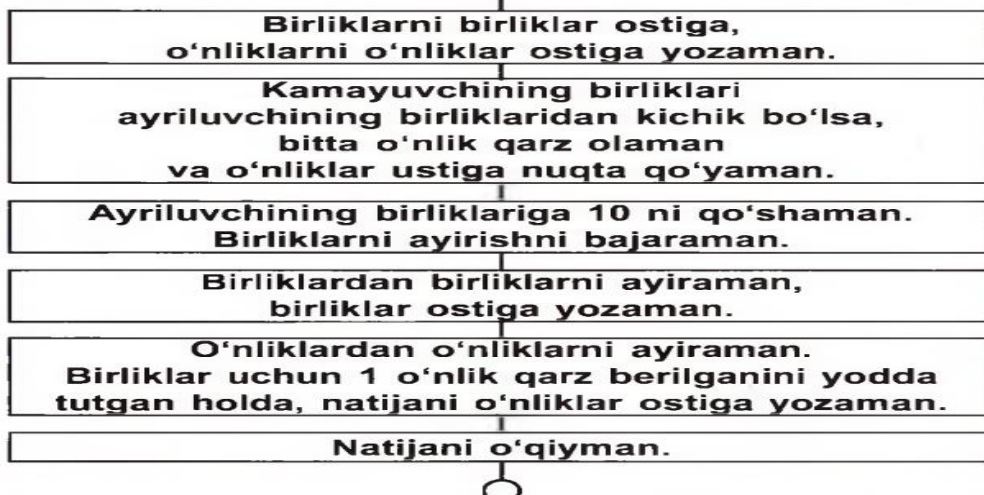
II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir qatordagi sonlar qanday qonuniyat bo'yicha yozilganligini toping. Ayirmani toping.

Kamayuvchi	91	82	73	64	
Ayriluvchi	11	22	33		
Ayirma					

Ikki xonali sonlarni xonadan o'tib ayirish algoritmi

2. Misollarni daftaringizda ustun ko'rinishda yeching.

$$41 - 29$$

$$37 - 19$$

$$52 - 28$$

$$93 - 45$$

$$84 - 57$$

$$63 - 48$$

3. Shifokor qabuliga 42 nafar bemor yozilgan edi. Shifokor 15 nafar bemorni qabul qildi. Shifokor yana qancha bemorni qabul qilishi kerak? U qabul qilgan bemorlar qolganlaridan qancha kam?

4. Jadvalda qanday muhim texnologiya yashiringanini toping. Qolgan sonlarni jadvalga to'g'ri tartibda yozing.

52	72	44	30	53			

30
44
72

51 - 7	T
62 - 9	R
56 - 4	I
12 + 18	E
99 - 27	N

5. Tenglamalarni yeching.

$$q - 15 = 19 + 11$$

$$69 - z = 25 + 18$$

$$b - 19 = 64 + 3$$

$$49 - x = 12 + 19$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Bolalami bog'chaga joylash uchun iyun oyida 36 ta, iyul oyida undan 18 ta ortiq ariza qabul qilindi. Ikki oy davomida nechta ariza qabul qilingan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Og‘zaki hisoblash usullari

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga ko‘paytirish usullarini o‘rgatish, 100 gacha bo‘lgan sonlarni qo‘shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o‘rgatish, matematika tabiatni o‘rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma’nosini tushunib to‘g‘ri o‘qiy olish;

so‘z va gaplarni bog‘lagan holda o‘z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma’nosini qayta so‘zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o‘zaro muloqot chog‘ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro‘y bergan paytlarda o‘zini tutishi to‘g‘risida to‘g‘ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir qatorda qanday qonuniyat qo‘llanganini o‘ylab ko‘ring. Har bir qatorga yana bittadan misol toping. Uning natijasini hisoblamasdan topa olasizmi?

18 – 2	19 – 3	20 – 4	21 – 5
18 – 6	28 – 16	38 – 26	48 – 36

2. Bugun haydovchi 28 nafar mijozga mahsulot olib borib berdi. Bu kechagidan 9 ta ko'p. Haydovchi ikki kun davomida necha kishiga mahsulot yetkazgan?
3. Misollarni qulay usulda yeching.

$$26 + 12 + 14$$

$$18 + 15 + 12$$

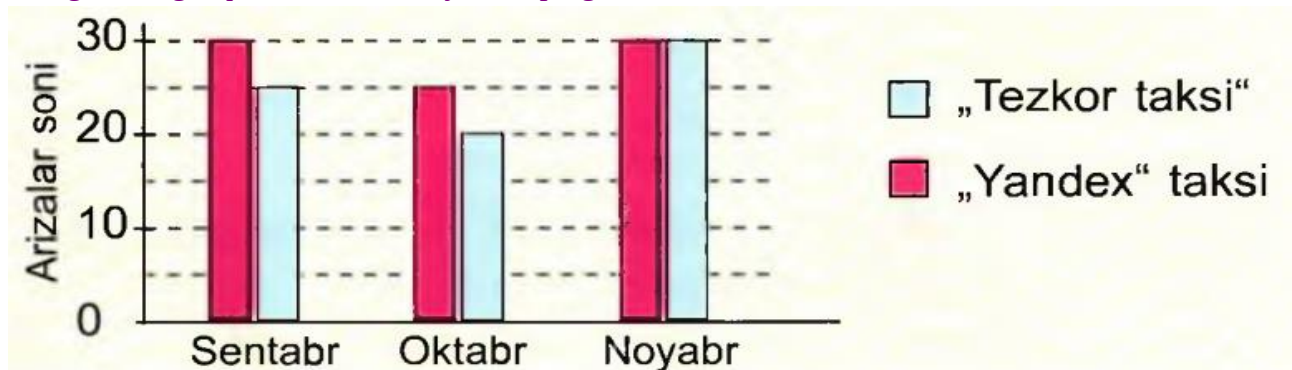
$$23 + 17 + 25$$

$$62 + 11 + 18$$

$$33 + 27 + 11$$

$$41 + 19 + 23$$

4. Diagrammaga qarab savollar o'ylab toping.

5. Tomonlari 2 santimetr bo'lgan kvadrat chizing. Uning perimetrini toping. Kvadrat tomonini 1 santimetrga orttirib chizing. Yangi kvadratning perimetrini toping. Tomonlarni yana 1 santimetrga orttiring. Kvadratning perimetri nimaga teng bo'ladi? Qonuniyatni toping. Keyingi kvadratning perimetri qanday bo'ladi?
6. Kitoblar yoki jurnallardan iborat hajmi katta bo'lmagan jo'natma qanday ataladi?

21	19	36	33	13	16	20	7

XI + V	R
XXXIII – XIV	A
IX + XXIV	D
XVI – IX	L

XVIII + XVIII	N
XXVII – XIV	E
VII + VII + VII	B
V + V + V + V	O

I – 1, IV – 4, V – 5, VI – 6, X – 10.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Qisqa shart asosida masalani yeching.

Bor edi - ? ta mashina, 27 va 39 ta.

Ketdi - ? ta mashina, 13 va 18 ta.

Qoldi -(Q) ta mashina.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yig'indidan sonni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. 18-noyabrga dronlar shousi tayyorlandi. Ko'k rangli dronlar 45 ta, yashil rangli dronlar 40 ta edi. Ulardan 5 ta dron zaxiraga olib qo'yildi. Osmonga nechta dron uchdi?

Misollarning mazmunini tushuntiring.

$$(40 + 45) - 5 = 85 - 5 = 80$$

$$(40 + 45) - 5 = 40 + (45 - 5) = 40 + 40 = 80$$

$$(40 + 45) - 5 = (40 - 5) + 45 = 35 + 45 = 80$$

Yig'indidan sonni ayirish uchun uni istalgan qo'shiluvchidan ayirish va natijaga ikkinchi qo'shiluvchini qo'shish mumkin.

$$(a + b) - c = (a - c) + b$$

$$(a + b) - c = a + (b - c)$$

2. Misollarni yig'indidan sonni ayirish xossasi yordamida yeching.

$$(20 + 37) - 7$$

$$(12 + 24) - 14$$

$$(35 + 47) - 5$$

3. Tenglamalarni yeching.

$$(x + 25) - 15 = 49$$

$$(37 + z) - 16 = 58$$

$$(22 + y) + 28 = 90$$

$$47 + (13 + t) = 92$$

4. Masala shartini yozishning yangi usuli bilan tanishamiz. Masalani yeching.

Masalani yeching.

I — ?, 37 ta kulrang va 28 ta oq rang
II — 25 ta kulrang ? ta ko'p

5. Hisoblashni bajarmay taqqoslang. O'zgaruvchilar "0" dan boshqa har qanday son bo'lishi mumkin.

$$a - 7 \square a + 8$$

$$d + 0 \square d - 0$$

$$m + 19 \square 19 + m$$

$$b - 6 \square b - 9$$

$$f + 0 \square f + f$$

$$23 - n \square 32 - n$$

6. Agar:

a) $a = 49, b = 15, c = 19$;

b) $a = 26, b = 14, c = 16$;

d) $a = 25, b = 28, c = 17$;

e) $a = 26, b = 45, c = 34$ bo'lsa,

$(a + b) - c$ ifodaning qiymatini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Maktab o'quvchilari yasagan raketa modellari tanlovida katta sinf o'quvchilari yasagan 27 ta model, o'rta sinf o'quvchilari yasagan 24 ta model taqdim etildi. Shundan 17 ta model saralash bosqichidan keyingi turga o'ta olmadi. Keyingi turda nechta model ishtirok etgan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko‘paytirish usullari

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga ko‘paytirish usullarini o‘rgatish, 100 gacha bo‘lgan sonlarni qo‘shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o‘rgatish, matematika tabiatni o‘rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma’nosini tushunib to‘g‘ri o‘qiy olish;

so‘z va gaplarni bog‘lagan holda o‘z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma’nosini qayta so‘zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildirsa olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an’analarni o‘zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

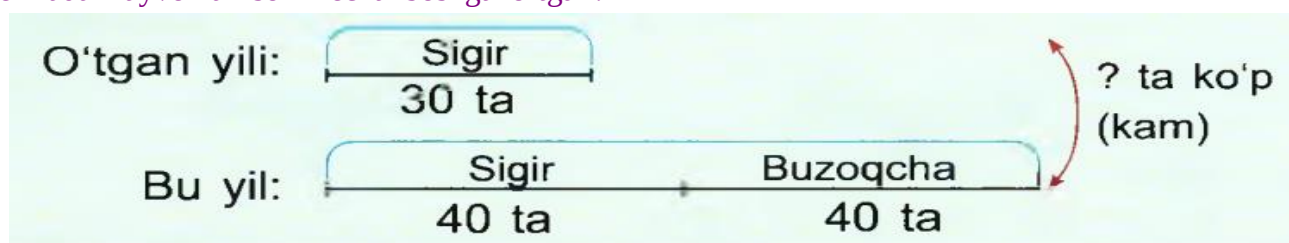
№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Fermerda o‘tgan yili 30 ta sigir bor edi. Bu yil esa 40 ta sigir va 40 ta buzoqcha bo‘ldi. Fermada hayvonlar soni necha boshga ortgan?

2. Qulay usulda hisoblang.

$$(25 + 24) - 14$$

$$(19 + 18) - 8$$

$$(37 + 15) - 7$$

$$(45 + 46) - 25$$

$$(28 + 16) - 6$$

$$(67 + 26) - 6$$

3. Har bir masalaga mos ifoda tuzing.

a) Do'konda a kilogramm un bor edi. Bir kunda b kilogramm un sotildi. Do'konda qancha un qoldi?

b) Fermada avval a ta hayvon bor edi, keyin yana

b ta hayvon keltirildi. Fermada qancha hayvon bo'ldi?

d) Sigirlar uchun m kg, otlar uchun n kg pichan tayyorlandi. Birinchi kuni t kg pichan ishlatildi. Necha kilogramm pichan qoldi?

4. Hisoblang va taqqoslang.

$$97 - 78 \quad \boxed{=} \quad 84 - 65$$

$$26 + 25 \quad \boxed{=} \quad 85 - 24$$

$$54 - 25 \quad \boxed{=} \quad 64 - 37$$

$$81 - 12 \quad \boxed{=} \quad 52 + 29$$

$$37 + 15 \quad \boxed{=} \quad 67 - 25$$

$$15 + 65 \quad \boxed{=} \quad 98 - 18$$

5. Fermada ertalab 50 ta, kechqurun 45 ta tuxum yig'ib olindi. Fermada 15 ta tuxum olib qolindi, qolganlari do'konga jo'natildi. Do'konga nechta tuxum jo'natildi?

6. Jadvalni o'rganib chiqing

va fermada qancha qo'y

bor ekanini ayting.

Fermada qancha oq

echki bor?

Hayvonlar	Oq	Qora	Jami
Echkilar			20
Qo'ylar		37	
Jami	10		60

7. Taqqoslang.

$$63 - 7 \quad \boxed{=} \quad 48 + 8$$

$$25 + 9 \quad \boxed{=} \quad 45 - 7$$

$$44 - 6 \quad \boxed{=} \quad 56 - 9$$

$$46 + 5 \quad \boxed{=} \quad 58 + 3$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Qulay usulda hisoblang.

$$(56 + 14) - 26$$

$$(24 + 32) - 14$$

$$(71 + 12) - 31$$

$$(52 + 39) - 29$$

$$(46 + 25) - 36$$

$$(42 + 34) - 12$$

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sondan yig'indini ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

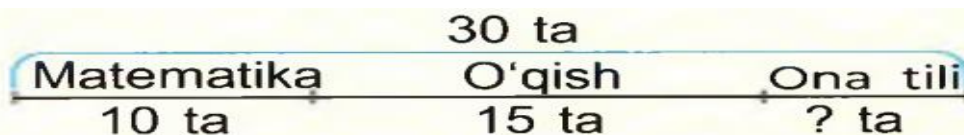
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

Sondan yig'indini ayirish uchun kamayuvchidan istalgan qo'shiluvchini ayirish, keyin boshqa qo'shiluvchini ayirish mumkin.

$$a - (b + c) = (a - b) - c = (a - c) - b$$

1. Sinfda 30 ta o'quv dasturli disk bor. Shundan 10 tasi matematika fanidan, 15 tasi o'qish fanidan, qolgani ona tili fanidan. Ona tili fani bo'yicha nechta disk bor?

Misollar mazmunini tushuntiring.

$$30 - (10 + 15) = 30 - 25 = 5$$

$$30 - (10 + 15) = (30 - 10) - 15 = 20 - 15 = 5$$

$$30 - (10 + 15) = (30 - 15) - 10 = 15 - 10 = 5$$

2. Misollarni namuna bo'yicha qulay usulda yeching.

Namuna:

$$20 - (5 + 7) = 20 - 12 = 8$$

$$20 - (5 + 7) = (20 - 5) - 7 = 15 - 7 = 8$$

$$20 - (5 + 7) = (20 - 7) - 5 = 13 - 5 = 8$$

$$35 - (12 + 13)$$

$$36 - (16 + 11)$$

$$97 - (12 + 27)$$

$$58 - (29 + 8)$$

3. Sinfda 35 nafar o'quvchi bor. Birinchi qatorda 15 nafar, ikkinchi qatorda esa 12 nafar o'quvchi o'tiradi. Uchinchi qatorda necha nafar o'quvchi o'tiradi?

4. Har bir masalaga mos ifodani tanlang.

a) Maktabda m ta kompyuter, n ta televizor va k ta noutbuk bor. Maktabda jami qancha texnika bor?

b) Maktabda m ta zamonaviy sinf xonasi bor. n ta sinfda televizor, k ta sinfda proyektor, qolganlarida monoblok o'rnatilgan. Qancha sinfda monoblok o'rnatilgan?

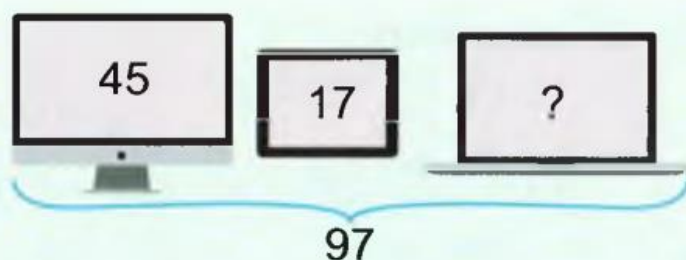
d) Maktabga kecha m ta yangi proyektor va n ta televizor keltirildi. Ulardan k tasi o'ratildi. Yana qancha texnika o'rnatilishi kerak?

$$(m + n) - k$$

$$m + n + k$$

$$m - (n + k)$$

5. Rasm bo'yicha masala o'ylab toping. Ifoda tuzing va uni qulay usulda hisoblang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Sinfda 12 nafar o'quvchi sportga, 14 nafari kompyuter o'yinlariga qiziqadi, qolganlar rasm chizish to'garagiga qatnaydi. Agar sinfda 34 nafar o'quvchi bo'lsa, rasm chizish to'garagiga necha nafar o'quvchi qatnaydi?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sondan yig'indini ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Qulay usulda hisoblang.

$57 - (25 + 17)$	$77 - (37 + 15)$	$76 - (46 + 5)$
$36 - (6 + 27)$	$84 - (9 + 64)$	$98 - (7 + 28)$

2. Matematik o'y inlar uchun sinf uch guruhga bo'lindi. Birinchi guruhda 8 nafar o'quvchi, ikkinchi guruhda 7 nafar o'quvchi bor. Agar sinfdagi hamma o'quvchi 28 nafar bo'lsa, uchinchi guruhda qancha o'quvchi bo'lgan?

3. Taqqoslang.

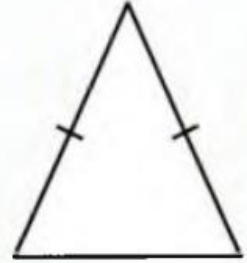
$$15 + a \square 15 - a$$

$$b + a \square a + b$$

$$a + 10 \square a + 0$$

$$d + c - b \square d + c + b$$

4. Uchburchakning uzunligi 5 cm dan bo'lgan ikkita teng tomoni bor.
Uchburchak perimetri 14 cm.
Uchinchi tomon uzunligini toping.

5. Tenglamalarni yeching

$$x + 17 = 47 + 36$$

$$19 + z = 45 + 39$$

$$y - 18 = 42 + 19$$

$$59 - t = 19 + 12$$

6. Loyihaning himoyasi qancha vaqt davom etishi kerak?

Loyiha rejasi:

1. Mavzuni tanlash	— 5 minut	} 35 minut
2. Amaliy ish	— 15 minut	
3. Loyihaning himoyasi	— ? minut	
4. G'oliblarni tanlash	— 5 minut	

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Rasm bo'yicha masala o'ylab toping. Daftaringizga uning yechimini yozing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Masalalar yechish va o'tilgan mavzularni mustahkamlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni yeching. Orasidan boshqalaridan farq qiladigan misollarni toping.

$$(45 + 12) - 17$$

$$(18 + 15) + 27$$

$$(42 - 15) - 17$$

$$(54 + 16) - 20$$

$$(51 + 18) - 19$$

$$(53 + 34) - 3$$

2. O'tgan yili kasalxonada 15 ta murakkab jarrohlik amaliyoti o'tkazildi. Bu yil jarrohlik amaliyotlari soni undan 8 taga ortdi. Ikki yil davomida qancha murakkab jarrohlik amaliyoti o'tkazildi?

3. Berilgan jadval asosida o'zaro teskari uchta masala tuzing.

Bor edi	Qo'shib qo'yildi	Bo'ldi
45	5	?
45	?	50
?	5	50

4. Tenglamalarni yeching

$$52 + x = 67 + 14$$

$$67 - y = 38 - 19$$

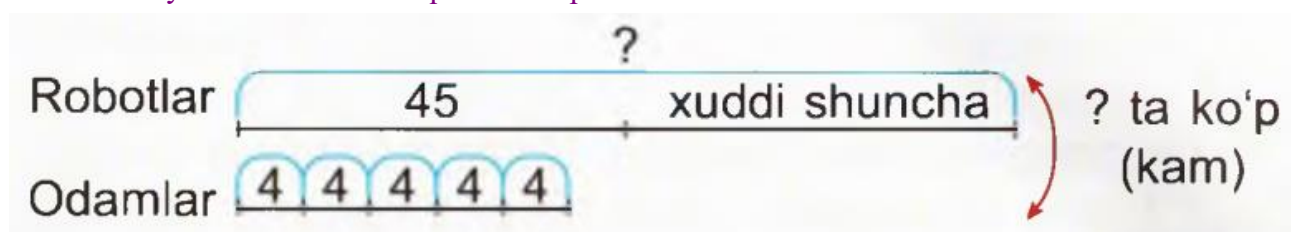
$$b - 15 = 28 + 13$$

5. Ifodalar asosida masalalar tuzing.

$$96 - (16 + 29)$$

$$(58 + 27) - 38$$

6. Dori-darmon zavodida robot bir kunda 45 ta dorili qutini, inson esa faqat 4 ta qutini qadoqlashi mumkin. Zavodda ikkita shunday robotdan foydalaniladi. Kim ko'p quti qadoqlaydi: 2 ta robotmi yoki 5 kishimi va qancha ko'p?

7. Konsertga 27 nafar musiqachi, 15 nafar qo'shiqchi va bir necha bastakor taklif qilindi. Agar hamma taklif qilinganlar 55 nafar bo'lsa, konsertga qancha bastakor taklif qilingan?

8. Tushirib qoldirilgan sonlarni yozing.

a	12	22		19	21
b	15	34	21		41
c	18		31	14	31
Perimetr 		80	73	58	

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ifodalarni yozing, ularning qiymatini hisoblang.

- 25 va 14 sonlari yig'indisiga 5 sonini qo'shing.
- 12 soniga 16 va 18 sonlari yig'indisini qo'shing.
- 96 sonidan 10 va 26 sonlari yig'indisini ayiring.
- 45 va 27 sonlari yig'indisidan 34 sonini ayiring.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Masalalar yechish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

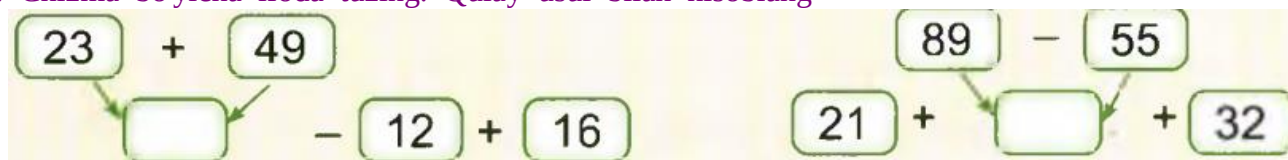
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

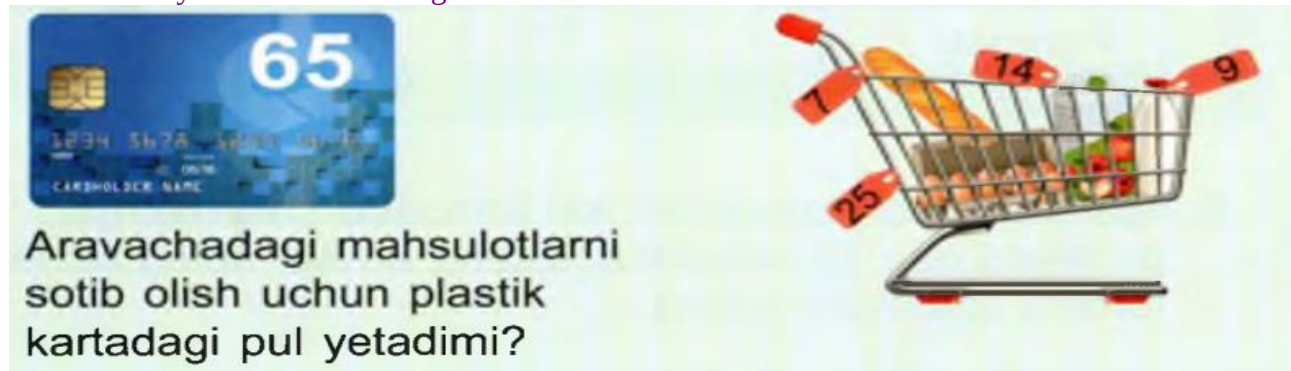
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Oy boshida plastik kartaga 57 ming so'm, oy oxirida 12 ming so'm tushdi. Onam plastik kartadan 23 ming so'm ishlatdi. Plastik kartada qancha pul qoldi?

2. Chizma bo'yicha ifoda tuzing. Qulay usul bilan hisoblang

3. Rasm bo'yicha masala tuzing.

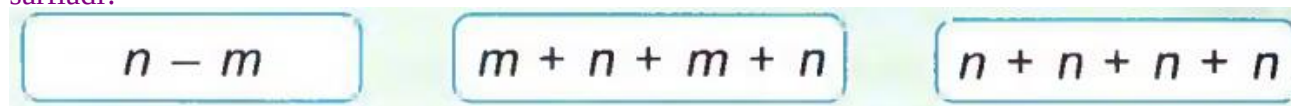
4. Akmalning transport kartasiga otasi kecha 12 marta borib- kelishi uchun, bugun esa yana 6 martalik pul tushirdi. Agar Akmal 8 marta qatnagan bo'lsa, yana necha marta borib- kelishi mumkin?

5. Har bir masalaga mos ifoda tanlang.

a) n - transportda yurish haqi. Komil buvisinikiga ikkita transportda yetib boradi. U buvisinikiga borib-kelish uchun qancha pul sarflaydi?

b) m - to'g'ri to'rtburchakning bo'yi, n - uning eni. Perimetrni toping.

d) Anvar transport kartasidan m ming so'm, Komil n ming so'm sarfladi. Komil qancha ko'p pul sarfladi?

6. Daftaringizda sonlarni arab raqamlarida ifodalab, taqqoslang

7. Ifoda asosida masala tuzing.

$23 + 15 + (23 + 15)$.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Bankda faqat maxsus karta yordamida ochiladigan elektron eshiklar o'rnatildi. Birinchi qavatda 25 ta shunday eshik, ikkinchi qavatda birinchi qavatdagidan 5 ta kam eshik, uchinchi qavatda ikkinchi qavatdagidan 3 ta kam eshik o'rnatildi. Bankda jami nechta "aqlli eshiklar" o'rnatilgan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 2- nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Hisoblash

1. Hisoblang:

a) $46 + 27 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $85 - 29 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $37 + 16 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $90 - 45 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Iloji boricha tezroq hisoblab, javobni yozing:

a) $58 + 17 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $63 - 28 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Qo'shish va ayirish tartibi

3. To'g'ri ketma-ketlikni toping:

a) 18, 25, $\underline{\hspace{1cm}}$, 39 (qo'shish bilan)

b) 45, 40, $\underline{\hspace{1cm}}$, 30 (ayirish bilan)

3-bo'lim. Masalalar

4. Masalani yeching:

Onaning 74 ta konfetlari bor edi. U 36 tasini to'g'rislab berdi. Necha konfet qoldi?

5. Masala:

Maktabda 58 ta qalam bor edi. Yana 27 ta qo'shildi. Umumiy nechta qalam bo'ldi?

4-bo'lim. Sonlar bilan ishlash

6. Quyidagi sonlardan qaysi biri kattaroq?

a) 72 yoki 79?

b) 41 yoki 35?

7. Sonlarni kichikdan kattaga tartiblang:

12, 7, 19, 9

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Bankda faqat maxsus karta yordamida ochiladigan elektron eshiklar o'rnatildi. Birinchi qavatda 25 ta shunday eshik, ikkinchi qavatda birinchi qavatdagidan 5 ta kam eshik, uchinchi qavatda ikkinchi qavatdagidan 3 ta kam eshik o'rnatildi. Bankda jami nechta "aqlli eshiklar" o'rnatilgan?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

43- dars Xatolar ustida ishlash

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqish olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Tenglamalarni yeching.

$$x - 25 = 25$$

$$18 + y = 18$$

$$a - 0 = 15$$

$$b + 10 = 10$$

2. Ifodani yozing.

- a) a songa b va c sonlar yig'indisini qo'shing.
- b) b va c sonlar yig'indisiga a sonni qo'shing.
- d) a va b sonlar yig'indisidan c sonni ayiring.
- e) c sondan a va b sonlar yig'indisini ayiring.
- f) a va b sonlar yig'indisiga c va d sonlar yig'indisini qo'shing.

3. Misollarni $a-b-c = a - (b + c)$ formula yordamida yeching:

$$31 - 12 - 15$$

$$49 - 26 - 7$$

$$64 - 18 - 21$$

$$91 - 45 - 12$$

$$34 - 7 - 11$$

$$71 - 23 - 12$$

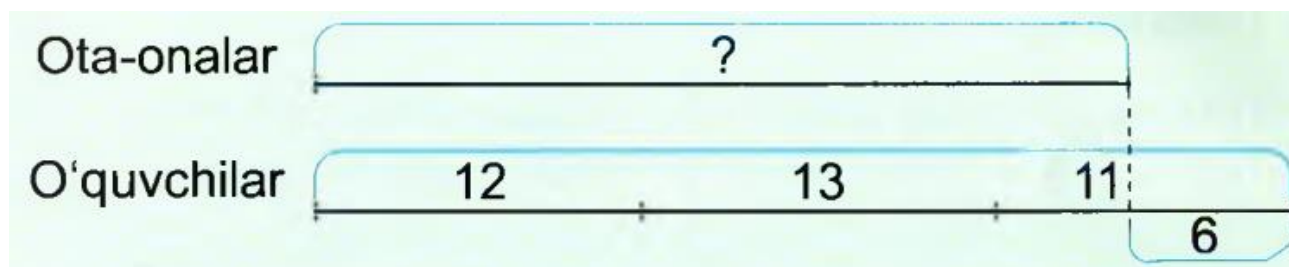
4. Masalani ikki usul bilan yeching.

Texnologiyalar muzeyida 67 ta eksponat bor. Ulardan 28 tasi birinchi qavatda, 21 tasi ikkinchi qavatda, qolganlari uchinchi qavatda joylashgan. Muzeyning uchinchi qavatida nechta eksponat bor?

5. Jadval bo'yicha masala o'ylab toping. Unga ifoda yozing va qiymatini toping.

2-"A"	2-"B"	2-"D"	2-"E"	Yig'indi
21	25	24	23	

6. Chizma bo'yicha bir nechta amalli masala tuzib, uni yeching. Masalaga yana qanday savollar tuzish mumkin?

7. Agar har bir sinfga 3 tadan noutbuk va 1 tadan proyektor berilgan bo'lsa, maktabga qancha texnika kelganini sonlar nuri yordamida hisoblang. Texnika 5 ta sinfga tarqatilgan.

Ushbu nurni daftaringizga chizing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ikkinchi sinf o'quvchilari uchta avtobusda texnologiyalar muzeyiga borishdi. Birinchi avtobusda 30 o'quvchi, ikkinchi avtobusda 32 o'quvchi, uchinchi avtobusda 35 o'quvchi ketdi. Qaytishda uch o'quvchini muzeydan ota-onasi olib ketdi. Qancha o'quvchi avtobusda ortga qaytdi?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga ko'paytirish usullarini o'rgatish, 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni hamda murakkab mantiqiy masalalarni yechishni o'rgatish, matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushuntirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

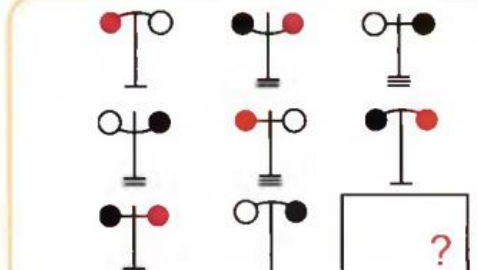
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

Yondosh mavzu:
Intellectual marafon

Masala, ifoda.

1. Hisoblang. Ustunlardan biridagi misollarni yeching. Javoblarni o'sish tartibida qo'ying. Qaysi so'z hosil bo'ldi?

$(45 + 37) - 28$	I
$82 - (45 + 21)$	I
$34 + 26 - 15$	T
$91 - 44 - 27$	N
$84 - 37 + 12$	L
$45 + 16 + 21$	SH
$100 - 30 + 10$	I

$(23 + 15) - 21$	T
$72 - (23 + 21)$	A
$21 + 25 + 37$	B
$19 + 17 - 3$	SH
$18 + 27 + 14$	A
$64 - 5 + 18$	B
$71 - 5 + 24$	S
$17 + 24 + 48$	U

2. Taqqoslang.

$45 + 12$	☐	$66 - 11$	$44 + 21$	☐	$81 - 26$
$21 + 23$	☐	$48 - 5$	$75 - 50$	☐	$21 + 7$
$91 - 46$	☐	$92 - 45$	$95 - 51$	☐	$23 + 22$
$74 - 56$	☐	$18 + 12$	$71 - 15$	☐	$33 + 24$
$35 - 17$	☐	$46 - 28$	$74 - 25$	☐	$13 + 19$
$35 + 28$	☐	$92 - 32$	$48 + 35$	☐	$34 + 61$

3. Masalalarga ifodalar tuzing va qiymatlarini hisoblang.

a) Do'konga ertalab 18 ta, tushlikda 16 ta telefon olib kelindi. Kechgacha 17 ta telefon sotildi. Do'konda nechta telefon qoldi?

b) Do'konda 49 ta televizor bor edi. Birinchi haftada 16 ta televizor, ikkinchi haftada 15 ta televizor sotildi. Do'konda nechta televizor qoldi?

4. Jadval bo'yicha masala o'ylab toping. Savolga javob berish uchun ifoda yozing. Ularni hisoblang.

Bor edi	Ishlatildi	Qoldi
91	47	?

Bor edi	Uchib ketdi	Qoldi
?	38	44

Bor edi	Ketdi	Qoldi
74	?	28

5. Qonuniyatni toping va bu qoida bo'yicha yana bitta misol yozing.

91 - 19

82-28

73-37

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Do'konda sotilayotgan 52 ta texnika vositasidan

18 tasi planshet va 19 tasi noutbuk, qolgani printer. Do'konda nechta printer sotilyapti?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)